Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы І-ші апта

Топ: Кіші топ «Айгөлек»

Балалардың жасы: 2 жас

Қандай кезеңге жасалды : 03. 11– 07.11.2025ж

Апта дәйек сөзі: «Әділ болу –адамгершіліктің ең биік шыңы»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
	Қр әнұраны				
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – баланы ұлттық өнер арқылы тәрбиелеу. «Қыл қобыз»***	***Күй күмбірі – мәдениетке баулу жолы. «Көңіл ашар»***	***Күй күмбірі – ұлттық құндылықты құрметтеуге үйрету. «Кең дала»***	***Күй күмбірі – баланың жүрегіне ізгілік дарыту. Бозшолақ»***	***Күй күмбірі – адал азамат болып өсуге тәрбиелеу. Балалаық шақ»***
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден -саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу,	***Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.***				
	Әңгіме: *Жаттығулар – баланың денесін шынықтырып, қимыл-қозғалысын жетілдіреді.*	***Әңгіме:*** *Қимыл-қозғалыс ойындары баланыңептілігін, шапшаңдығын дамытады.*	***Әңгіме:*** *Жаттығулар – баланы төзімділікке, шыдамдылыққа тәрбиелейді.*	***Әңгіме:*** *Қозғалыс белсенділігі – бойдың дұрыс өсуіне және дене сымбатына әсер етеді.*	***Әңгіме:*** *Спорт пен қимыл-қозғалыс – баланың көңіл-күйін көтеріп, сергек болуына көмектеседі.*

кеңес беру	***Кеңес:*** *Балаңызға таңертең жеңіл жаттығуларды күнделікті жасауға үйретіңіз.*	***Кеңес:*** *«Секіртпе секіру», «Доп ойнау» сияқты қарапайым ойындарды балаңызға үйретіңіз.*	***Кеңес:*** *Балаңызға күн сайын 5–10 минут жаттығу жасауға үйретіңіз.*	***Кеңес:*** *Балаңызға ашық ауада қимылды ойындар ойнауды үйретіңіз.*	***Кеңес:*** *Балаңызға отбасымен бірге спорттық ойындарға қатысуды үйретіңіз.*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 3 «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлық-пен қарауға баулу.*	***Картотека №5 «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым-қатынас мәдениеті туралы түсінік беру, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсіндіру.*	***Картотека № 2 «Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата білуге үйрету.*	***Картотека № 4 «Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларын молайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.*	***Картотека № 1 «Бұл қай мезгіл?»*** ***Мақсаты:*** *күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.*
	Әлеуметтік –эмоционалдыдағдылардықалыптастырукартотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қараша айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту***				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың*	*Әдептілік ережелерін*

	асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҮІӘ)	***Әңгіме:*** *– Тәртіпті бала ас ішіп отырғанда шуламайды, бәріне үлгі болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз, сындырып алмау үшін.*	***Әңгіме:*** *– Жеміс-жидек пен көкөністе дәрумендер бар. Олар бізді ауырмай, сау жүруге көмектеседі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Жемісті асықпай, майдалап шайнаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана алайық. Артық алып, қалдырып қою – ысырап.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай шайнаймыз, асығып жеген дұрыс емес.*	***Әңгіме:*** *– Ыдысты дұрыс ұстасақ, тамақ төгілмейді. Ыдысқа асымызды абайлап саламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты ойыншық қылмаймыз, қолымыздан түсіріп алмау үшін дұрыс ұстаймыз.*	***Әңгіме:*** *– Ас ішкен бала күшті, сергек болады. Ас – денсаулықтың қайнары.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асқа үрлеп ішеміз, күйіп қалмау үшін.*
Кестеге сәйкес ҮІӘ	***SMART BALA жобасы бағытында – үіә тәжірибелер жасау, зерттеу, салыстыру. Шабыт жобасы - шығармашылық тапсырмалар*** ***Ұшқыр ой алаңы жобасы - Сұрақ-жауап, логикалық ойлау, талдау, дұрыс шешім табу.***				
	Қызығушылықты ояту. *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия Ендеше мына пішіндерден автобус құрастырып,*	***Дидактикалық ойын « Апандағы аю»*** ***Міне, алдарыңызда сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.***	*Ойын массажы «Кірпі серуендейді» Кірпі орман арқылы, орман арқылы жолсыз жүреді Ол тікенектерімен қорғанады (Тікенді доппен аяққа,*	***Ертегілер әлемі бұрышына саяхат.*** *Екі ашкөз аю еретгісін АКТ технологиясы бойынша түсіндіру.* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық***	***Қызығушылықты ояту. Хат келу*** *Құрметті балалар біз сіздерді өзіміздің Циркке қонаққа шақырамыз Балалар саяхатқа барған ұнай ма?*

	жолға шығайық. ***Ой қозғау.*** *Автобусты қандай пішіндерден құрастырдық? Түстері қандай?* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ***(*екі қолынмен аузын*	 *(Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін өңдейді). Аю серуендеуге шықты. Міне қонаққа күн де келді. Күнді қолымызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына жапсырамыз. Аю ағашқа көтерілді. Жоғары шыға бергенде ол құлап қалды. Аю: «ж-й-й» деп айқайлады. Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып қалды. Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды:*	*қолға, денеге массаж жасаймыз)* ***Тыныс алу жаттығуы «Жапыраққа үрлеу»*** *- Орманда кірпі жүгіріп өтті, тоқтады, тыңдады. Кенет ағаштан күзгі жапырақ түсіп, дәл кірпінің үстіне қонды. Кірпінің үстіне жапырақ қою* 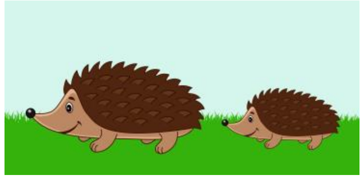 *.Жел соғып, жапырақты жұлып әкетті. Кірпіден бір жапырақ түсіп қалды.* ***Дид ойын: «Кірпіге төсек жасап берейік»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндермен көрпені жамау.* *Аудио қосу.* ***Дид ойын:«Кірпіге***	***ойыны*** *- Қара көлеңкеге өз суретін жапсыру* *- Парақтың екі жағына бір-бірден екі аюды қойыңыз. Қарашы, міне, сыр, міне, күн. Олардың пішіні қандай? Дөңгелек. Олардың мөлшері қандай? Бірдей. Олар қандай түсті? Сары. Күнді аспанға салып, Сырды діңгекке сал.* ***Дидактикалық ойын «Қонжықтарға арналған сэндвичтер»***	*Ендеше мына сиқырлытаяқшамен цирккке барамыз.* ***Дид ойын: «Цирк шатырының құрылысы»*** *Балалар геометриялық пішіндерден цирк шатырын салады. Пішіндердің (шеңбер, ушбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) және олардың түсін атау.* 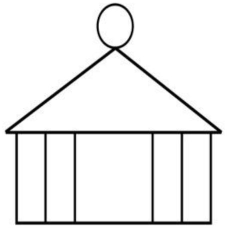 ***Дид ойын: «Цирк аренасында»*** *-Пілді үлкен тұғырға отырғызайық. Ал енді арыстанды шағын шкафқа орналастырайық. Жылқыны айналуға жіберейік. Маймылды әткеншекке*

	жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді. **Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.** Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды. Балалар мына қалташаларды алып тапсырма орындаймыз **1-қалташадағы тапсырма:** Орман бізге не үшін керек? Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді.	 Саусақ жаттығуы. «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге соғамыз. Жаңбырдан кейін саңырауқұлақтар өсіп шықты. Екі саңырауқұлақ. ағаштың қасына өстті. Ордан аю шықты, ол саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша саңырауқұлақ өсті? Екі саңырауқұлақ. **Дид ойын: «Менің аюым»** Қарындашпен сурет салу Аюдың құлағын, табанын, аузын сары түспен бояу.	**тәрелкені безендір»** саусақ суреті **Шарты:** Балалар табақты дақтармен безендіреді, оларды дөңгелек пішіннің шетіне ішкі шеңберге кіргізбей орналастырады. Міне енді кірпіде қандай әдемі табақ бар. Сергіту сәті: «Кірпі орманға серуендеуге кетті» Кірпі жүрді, жүрді, жүрді, (Жаяу жүру) Ол саңырауқұлақ тапты. (Әр бала бір саңырауқұлақ алады) Отырып, тамақтанып, әрі қарай жүрді. (Отырып жүру) Кірпі жүрді, жүрді, жүрді, (Жаяу) Ол жапырақ тапты. (әр бала бір жапырақ алады) Қуанып секірді	Ермексаздан нан тілімдерін алу. Ең үлкен кесек, ортаңғы бөлік, кіші бөлік қайда? 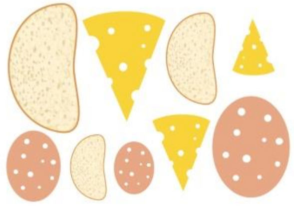 Енді нанның үстіне сәйкес өлшемдегі ірімшікті салу. Және шұжықтың бөліктері. **Сергіту сәті.«Тар және кең жолмен жүру»** Жай қадамдармен тар жолмен жүріңіз. Ал кең жолмен адымдап қадамдар жасаңыз. **Дидактикалық ойын «Суреттегі бөліктерді біріктір»** «Міне, кесілген ірімшік.	отырғызу. Санау таяқшаларынан баспалдақ құрастыру. 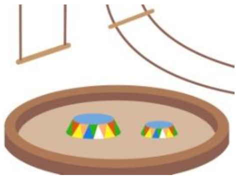 - Циркте сайқымазақ бар. Ол күлкілі және бәрін күлдіруге тырысады. **Дид ойын: «Сайқымазақ »** -Қарашы, бұл сайқымазақ. Оны оны әдемі етейік. Сайқымазақтың шашын, қалпақ **жапсыру.** **Дид ойын:«Көңілді сайқымазақ» қысқышпен ойын** -Ал енді тағы бір сайқымазақ безендіруге көмектесеміз. Оған

	Жарайсыңдар! **2-қалташадағы тапсырма:** **Дид ойын:«Қасқырға бутерброд»** **Шарты:** Ал қасқыр бутербродты жақсы көреді. Ол әртүрлі салмасы бар бутербродтарды көп жейді. Енді біз қасқыр бутербродтары немен толтырылғанын анықтаймыз. Атау. 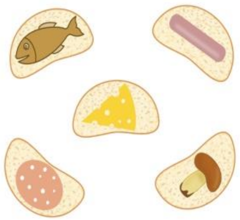 Ермексазды жұмсарту, есу арқылы ішіне салмасын салып бутерброд дайындаймыз. **3-қалташадағы тапсырма:**	 **«Аюды қолыңа ал» биі** Аю қонжықтарын алыпғ олармен билейік. балалар әннің сөзіне сәйкес музыкаға қимыл жасайды. **«Аю мен бал» дидактикалық ойыны Алдарыңызда суретте аюлар.** Қанша аю? Үш аю. Аюлар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? Ең үлкен аю, екіншісі кішірек, үшіншісі ең кішкентай. **Дид ойын: «Аю мен бөшкелер»** Міне, бал бөшкелері.	**Дид ойын: «Үлкен және кішкентай саңырауқұлақтарды жина» ойыны** - Қараңдаршы, жаңбырдан кейін орманда қанша саңырауқұлақ өсті. Үлкен саңырауқұлақтар бар, кішкентайлары бар. Саңырауқұлақтарды көп жинап алайық, бірақ оларды әртүрлі себеттерге саламыз: үлкен саңырауқұлақтар үлкен себетке, ал кішкентай саңырауқұлақтар кішкентай себетке. **Дид ойын: «Бұршақ қосылған бәліш»** Тұзды қамырдан модельдеу Домалақ пішінді қамырдан балалар торт жасайды (оны жоғарыдан алақандарымен басады). Содан кейін бұршақтар тортқа	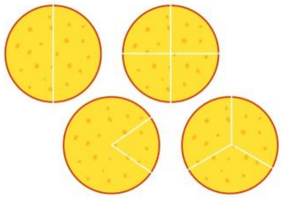 Бөлшектерді тұтас шеңбер алу үшін қосыңыз. **Дид ойын: «Қонжықтарға жол салу» құрылысы** Суретте жол ойыншық аюды үйге апаратындай етіп орналастырыңыз. Жол ағаштардың арасынан өте алмайды. Ағаштардың айналасынан жолды айналып өту керек.. **Би жаттығуы: «Біздің қонжықтар осылай билейді»** Балалар әннің сөзіне сай музыка әуенімен қимылдар жасайды. (Сәйкес аудио жазба ойнатылады.) **Дид ойын: «Екі ашкөз аюдың**	әдемі киім қыстырғыш жағасын жасайық. – Біздің циркте мықты жігіт өнер көрсетеді. Ол өте күшті және үлкен салмақты көтере алады. **«Ауыр жеңіл» эксперименті** **Шарты:** Қапшықтарды қолдарыңызға ұстап, қайсысы жеңіл, қайсысы ауыр екенін айтыңыз. Балаларға мақта мен малтатас салынған сөмкелер ұсынылады. **Дид ойын: «Күшті цирк» Түймелермен ойын** - Мына суретте цирктегі күшті адам ауыр гірлер мен штанганы көтеріп

	Дид ойын: «Кірпі және саңырауқұлақтар» *- Кірпі саңырауқұлақтарды жақсы көреді. Үлкен саңырауқұлақтарды үлкен кірпіге, ал кішкентай саңырауқұлақты кішкентай кірпіге жабыстырамыз* 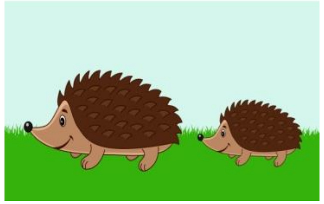 *4- қалташадағы тапсырма* ***Музыка*** *Пән жетекшісінің жоспары бойынша* ***Ұлттық ойын: «Арқан тартыс»***	*Олардың қаншасы. Санау? Үш бөшке. Әр аюға бір бөшке. Тек оларды аюларға дұрыс таратып беру керек. Ең үлкен аю балдың ең үлкен бөшкесін алады, ал ең кішкентай аю ең кішкентай бөшкеге ие болады. Сондықтан аюларға бал бөшкелерін дұрыс бөлу керек.* *Жаттығу Аюды ботқамен тамақтандырамыз. Ал аюлар ботқаны балмен жақсы жейді. Мұнда аюларды ботқамен тамақтандырыңыз. Балалар қасықпен кастрюльден жарма алып, аюлардың аузына салады.* ***(Картоннан жасалған***	*басылады.* *Балаларды мадақтау.* ***Ұлттық ойын: «Ұшты-ұшты»***	***күшігі»*** *- Суретте неше діңгек бар? Аю балалары? бұлттар?* *Бірақ аспандағы ақ шеңбердің орнына біз қазір күнді саламыз. Қарындаштарыңызды алып, шеңберді боя.* *Енді біз аюларды тамақтандыруымыз керек.* 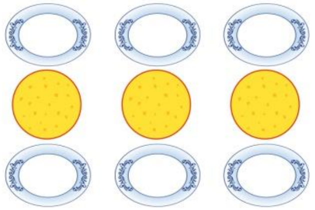 *Әрбір діңгекке табақ жапсыру.* *Ірімшік шеңберін екіге бөліңіз. Содан кейін әрбір аюды тамақтандыру үшін әрбір жартысын бөлек табаққа*	*тұр. Түймелерді түсі мен өлшемі бойынша ермексазбен әсемде* ***Сергіту сәті музыкамен.*** ***Циркте*** *жаттықтырушылар әрқашан өздерінің үйретілген жануарларымен бірге өнер көрсетеді.* ***Дидактикалық ойын «Тордағы жануарлар»*** *Қойылымнан кейін жануарлар өз торларына оралады. Жануарларды торға салуға көмектесіңіз. Ұзын жирафты биік торға салыңыз, содан кейін зебра мен маймылға қолайлы торларды таңдаңыз.* ***Дид ойын:«Пілдерді биіктікте орналастыр»*** ***Шарты:*** *Балалар*

		аюдың макеті, аузы ойылған саңылауларына жарма құяды.) ***Қим ойын: «Аюмен ойнау»*** *Аю түрлі-түсті доптармен ойнағанды жақсы көреді.* *«Допты аюға домалат», «Доптарды түсі бойынша сұрыптап, шеңберге жина» жаттығулары («Үш аю» әніне).* ***«Аюға арналған үй» дизайны*** ***Балалар құрылыс материалдарынан аюға үй салады.*** ***Тақпақ : Аю*** *Сенген қайрат, күшіне* *Қоңыр аю-қорбаңбай,* *Жасыл тоғай ішінде* *Жүреді еркін қорғанбай.* *Балаларды мадақтау.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу*** *Түрлі түсті доптарға*		*жабыстырыңыз.* *«Бөшкеге бал толтырыңыз» суреті* *- Алдарыңызда бос бөшкелер жатыр. Оларды дәмді және пайдалы балмен толтырайық.* *- Қылқаламдарды сары бояуға батырып, бөшкелерді балмен толтырыңыз* *- бөшкенің үстіне бояу.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу*** *Түрлі түсті доптарға назар аудартады. Айналдырып, олардың әдемі екендігін көрсетеді. Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру. Арақашықтықтың сақталуына назар*	*картоннан пілдердің үлкенінен кішісіне қарай суреттерін орналастырады.* 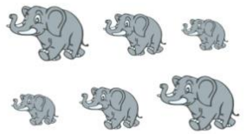 ***Қим ойын:«Үйретілген жануарлар» жаттығуы*** *Балалар, егер қаласа, жануарларға арналған қалпақтарды киіп, тәрбиеші-бағдарламашының бұйрығын орындайды: тұру, отыру, жату, жорғалау, отты құрсау сақинасына жорғалау, орындық бойымен жүру, кедергіден өту.* ***Құрылыс материалынан құрылыс «Ат қоршаулары»*** *Санағыштан балалар қоршаулар жасайды: аласа – бір*

		назар аудартады. Айналдырып, олардың әдемі екендігін көрсетеді. *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру. Арақашықтықтың сақталуына назар аударады.Балаларға шеңбер жасап тұруды ұсынады.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығу-лары.*** ***Жалаушамен, 6-бөлім.*** ***1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау.*** *Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу , төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау* ***2. Аяқтары бірге, жалаушаланы омырауға ұстау.*** *Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау.* *Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны*		*аударады.Балаларға шеңбер жасап тұруды ұсынады.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығу-лары.*** ***Жалаушамен, 6-бөлім.*** ***1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау.*** *Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу , төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау* ***2. Аяқтары бірге, жалаушаланы омырауға ұстау.*** *Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау.* *Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/* ***3. Аяқтарын алшық қою, жалаушалар төменде ұстау.*** *Еңкею жалаушаны артқа көтеру,*	*сырықтан, орташа – екі сырықтан, биік – бірінің үстіне бірін төселген үш сырықтан.* ***Цирктегі жылан «Жылан»*** *- Қорапты ашып, одан жыланды алыңыз. Жыланның ұзындығы қанша? Жылан ұзын. Жіпті тарт, жыланның қалай жорғалағанын көрсет.* *Еденге жайылған «жыланға» балалар кеуделерімен жатып, қолдары мен аяқтарын тербетеді, содан кейін аударылады, шалқасынан жатады, қолдары мен аяқтарын жоғары көтереді. Жыланның жүруі, жорғалауы, секіруі.* ***Сендерге цирк ұнады ма?*** *Біздің қайтатын уақытымыз болды.*

		омырауға ұстау. /5 рет қайталау/ ***3. Аяқтарын алшық қою, жалаушалар төменде ұстау.*** *Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену.5-рет қайталау.* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** **5.** *Аяқтарын біріктіреді.* *Жалауша белде. 1- жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (5 рет қайталау.)* ***6. Секіру.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 5 рет қайталау/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимылдарды***		*түзулену.5-рет қайталау.* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** **5.** *Аяқтарын біріктіреді.* *Жалауша белде. 1- жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (5 рет қайталау.)* ***6. Секіру.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 5 рет қайталау/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** **І.Қақпа арқылы (ені – 60 см) допты домалату***, екі қақпа мәреден 1 метр қашықтықта.*	*Сиқырлы таяқшаның көмегімен бақшаға қайту.* **Ұлттық ойын: «Ханталапай»**

		орындау: ***І.Қақпа арқылы (ені – 60 см) допты домалату****, екі қақпа мәреден 1 метр қашықтықта.* *Нұсқау – допты екі қолмен жігерлене итеру.* ***2.Екі аяқпен алға қарай секіру****. Балалар тұрған сызықтан 2 метр қашықтыққа сылдырмақтар салынған себетті қояды. Сылдырмақтарға дейін секіріп, сосын оны алып сылдырлатуды ұсынады.* *Нұсқау – өзіне құлашын сермеп көмектесуге болады.* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Өз орныңа жылдам жет». Балаларға өз орнын табуға көмектеседі.* ***Ұлттық ойын: «Сақина салу»***		*Нұсқау – допты екі қолмен жігерлене итеру.* ***2.Екі аяқпен алға қарай секіру****. Балалар тұрған сызықтан 2 метр қашықтыққа сылдырмақтар салынған себетті қояды. Сылдырмақтарға дейін секіріп, сосын оны алып сылдырлатуды ұсынады.* *Нұсқау – өзіне құлашын сермеп көмектесуге болады.* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Өз орныңа жылдам жет». Балаларға өз орнын табуға көмектеседі.* **Ұлттық ойын: «Айгөлек»**	
Серуенге	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.***				

дайындық	***Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Киім: *Балаларға бас киімнің құлақты қорғау үшін қажет екенін түсіндіру.* ***Қауіпсіздік:*** *Серуен кезінде үлкендерді тыңдауға дағдыландыру.*	***Киім:*** *Жейде, жеңіл күртені дұрыс киюді үйрету.* ***Қауіпсіздік:*** *Қатты айқайламау, тыныш ойнауды ескерту.*	***Киім:*** *Киімнің әдемі, таза болғанын мақтап көрсету.* ***Қауіпсіздік:*** *Ойын кезінде кезекпен ойнауға үйрету.*	***Киім:*** *Киімін шешкенде жерге тастамай, орындыққа қоюға баулу.* ***Қауіпсіздік:*** *Сыртта таяқ, бөтен заттарды қолына алмауды түсіндіру.*	***Киім:*** *Балаларға өз заттарын (күртеше, бас киім) тануға үйрету.* ***Қауіпсіздік:*** *Бір-бірін итермей, достарына қамқор болуды тәрбиелеу.*
Серуен	***Картотека № 8*** *«Қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека № 10*** *«Өзге топ балаларының іс-әрекеті »*	***Картотека № 11*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека №15*** *Жапырақтардың ұшып жүргенін бақылау.*	***Картотека №17*** *Ауа- райын бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.***				
	Балаларға реттіліктпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну***				
	Әңгіме: *– Ас ішкенде өзімізге жететіндей ғана*	***Әңгіме:*** *– Ас – ойын емес. Ас ішіп болған соң ғана*	***Әңгіме:*** *– Әрбір түйір ас – еңбектің жемісі. Оны*	***Әңгіме:*** *– Ас ішсек, күшті, сергек боламыз. Ас –*	***Әңгіме:*** *– Асқа құрмет көрсетсек,*

	алайық. Артық алып, қалдыру – дұрыс емес. ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде асықпай жейміз.*	*ойнаймыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ойыншықты дастарқанға әкелмейміз.*	*төкпей, ысырап қылмай жейік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыдысты үстелге қатты қоймаймыз.*	*денсаулыққа пайда.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ыстық асқа үрлеп ішеміз.*	*дастарқанымыз берекелі болады. Әр асқа алғыс айтайық.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде шуламаймыз, тыныш отырамыз.*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

		үйрету.		*шараларын ұйымдастыру.*	
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Қызыл телпекке көмек*** ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.* ***Дидактикалық ойын: «Бөліштерді***	***Дид ойын: «Аюды шомылдырамыз»*** ***Аюға қолды дұрыс жууды, көрсету.*** *Ойыншық қонжықты шомылу үшін душқа жіберейік.* *Душ суға толып кетті, душтан суды шығару үшін біздің көмегіміз қажет.* *Қарындаштарды алып, су ағындарын - түзу сызықтарды сызу.* *Суды аюдың құлағына, табандарына, қарнына және мұрнына құю. Аю тап -таза болсын.* ***Дид ойын: «Жаңа көйлек»*** *Аю қазір тап-таза болды. Аю жаңа көйлек киіп серуендегісі келеді. Бірақ аю өрнекті жейделерді жақсы көреді, алоның көйлегі ақ, өрнексіз.*	***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** ***Балалар жануарлардың түрлі-түсті силуэт бейнелерін өздерінің қара түсті көлеңкелеріне қолданады.*** ***«Шарларға арналған жіптер» суреті*** *- Біздің жануарлар шарларды өте жақсы көреді. Міне, олар қанша шарды үрледі. Олар ұшып кетпес үшін оларға жіп байлау керек.* **Өрт қауіпсіздігі:** ***«Ұйқасын тап» ойыны:***	***Жұмбақ айтам өзіңе*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жануарлар туралы жұмбақтар.*** ***Дидактикалық ойын «Анықтаманы тап»*** *Осы жануарлардың бәрі біздің жанымызда қалада тұрады ма? Айтыңызшы, бұл жануарларды қаланың қай жерінен көруге болады? Хайуанаттар бағында, циркте. Аю, қоян, қасқыр және түлкі қайда мекендейді? Бұл жануарлар орманда тұрады, сондықтан оларды орман жануарлары деп атайды.* *Барлық орман тұрғындары өз ережелері бар бір*	***Дид ойын: « Аюға ірімшік»*** ***Тұзды қамырдан модельдеу*** *Шарты: Тұзды қамырдан шар жасау, алақанмен басу. Енді қарындаштың артқы жағымен ірімшікте дөңгелек тесіктер жасау. Енді пышақтарды алып, ірімшікті кесектерге кесуге болады.* ***«Аюларды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны*** *- Үлкен аюды үлкен төсекке, ал кішкентайды кішкентайға жатқыз.* *Педагог балалардың назарын жастық пен көрпенің шаршы пішінді екеніне*

	орналастыр» *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себеттегі саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.* **Қауіпсіздік ережесі**: Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киимдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі	 *Енді аюға өрнектері бар әдемі көйлек жасаймыз. Ал біз бастыру арқылы өрнек саламыз.* ***Бастыру арқылы сурет салу техникасын көрсету, түсіндіру.*** **Жол ережесі:** Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық	• ***Бір, екі, үш, төрт, үйде болып жатыр …….(өрт)*** • ***Түтін басып кетіпті, сөндірмеген біреу……(үтікті).*** • ***Қызыл жалын лаулады, демек сірінкемен біреу…….. (ойнады)*** • ***Тек тұрғаның жарамас, тез 101 ге сен …… (хабарлас)*** • ***Өртке оранды шатыр, өртсөндірушіні тез…….(шақыр)***	*үлкен орман отбасы сияқты өмір сүреді. Және барлығы оларға бағынады. Олар бір-біріне тәуелді болғандықтан бір-бірінсіз өмір сүре алмайды.* *Балалар, сендердің отбасыларыңмен тұратын үйлерің бар ма?* *Әр жануардың да орманда өз үйі бар. Тек осы үйлердің айырмашылығы бар. Кімге ыңғайлы болса, сол жерде тұрады.* ***«Жануар қайда тұрады» дидактикалық ойыны*** *Аю – апанда ,ұя* *Түлкі – інде(шұңқырда).* *Қоян - ... бұтаның астында.* *Тиін –ағаштың діңінде.* *Қасқырдың үйі ұя деп*	*аударып, «шаршы» сөзін қайталауды ұсынады.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу.*** *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгінгі жаттығулардың барлығы сылдырмақтармен жасалады. Бірақ алдыменоларды тауып алу керек. Залдың ішінен іздеңдер. Әрқайсысың екі сылдырмақ тауып алуларың керек. Сылдырмақ ұстаған балаларға алаңда белгіленген жерге барып, нұсқаушыға қарап тұруды ұсынады.*

	асқа дайындық	шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық		*аталады.* *Әр жануардың өзіндік мінезі бар.* ***«Жануарлар мінезі» дидактикалық ойыны*** *Қасқыр ашулы* *Қоян қорқақ* *Түлкі қу.* *Аю айбатты* ***«Жануарлардың қозғалысы»*** *Балалар өлең мәтініне сәйкес қимылдар жасайды.* *«Орман жануарлары» суретін салу* *Балалар, сендерде бояйтын суреттер бар ма? Оларда кім бейнеленген? Сурет аяқталды ма? Суретші нені аяқтамады? Бізге суретшіден тапсырма түлкі - құйрығын, аюдың - табанын, қоянның - құлағын аяқтау*	***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары. Сылдырмақтармен жасалатын ЖДЖ.*** ***I. «Сылдырмақтар қайда?»*** *Балаларға еденге отырып, аяқтарын жинау ұсынылады, нұсқаушы көзін жапқанда балалар қолдарын созып сылдырмақтарды сылдырлатады. Нұсқаушы сылдырмақтар қайда сыңғырлағанын сұрағанда, олар сылдырмақтарды шапшаң арттарына жасырып, бос қолдарын көрсетеді.(4-5 ретқайталайды).* *2.«Сылдырмақтар сылдырлайды!».* *Шалқасынан жатып сылдырмақты сылдырлатады, етпетінен аунап түсіп*

					сылдырмақтарды сылдырлатады. Кезектеп аунайды. (4–5 рет қайталайды). *3.«Аяқтар мен сылдырмақтар».* *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып, созып, еденге отырады, сылдырмақтарды алдына қояды, қолдарын артына қойып еденді тірейді, аяқтарын бүгеді, аяғының ұшын сылдырмақтың қасына қояды. (4–5 рет қайталайды).* ***5.«Сылдырмақпен билейік».*** *Екі аяқпен секіреді және сылдырмақты сылдырлатады. (4- 5 ретқайталау).* *Негізгі қимыл түрлері:* ***І.«Сылдырмақты қағып кетпе».*** *Тепе-теңдікке арналған жаттығу –*

					еденге қойылған тақтайша үстімен жүру. ***2.Сылдырмақтарды жол бойына сызылған текшелер ішіне қойы, бір-бірінің соңынан бір қатарға тұрып жүру.*** *(Тәрбиешінің соңынан жүру, қайталаған кезде сылдырмақтар арасынан имектелген жолмен жүру. (2-3 ретқайталау)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Менің көңілді добым».* *Тәрбиеші қолымен доп лақтырған секілді қимыл жасайды* *Менің добым көңілді* *Қайда кеттің секіріп?* *Сары, ақ, көгілдір* *Қашпа менен секектеп,* *Тұра қалшы сен енді.* *«Тұра қалшы сен*

					енді» деген сөздерден кейін бір баланың атын атап, «қағып ал!» дейді. Мысалы, «Мәдина , қағып ал!» дегенде, Мәдина допты қағып алуы керек.
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: Ғажайып қалта»*** ***Мақсаты:*** *Ойыншықтардың ажыратып тани білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.*	***Дид ойын. «Аңдарды табайық»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*	***Дид ойын. «Қуыршақты оятпа»*** ***Мақсаты:*** *Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.*	***Мынау қай пішін?*** ***Мақсаты:*** *Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу.*	***«Үлкен-кіші»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы білімдерін бекіту,заттарды көлеміне қарай айыра білуге үйрету.*
Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

Серуен	***Картотека № 8*** *«Қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека № 10*** *«Өзге топ балаларының іс-әрекеті »*	***Картотека № 11*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека №15*** *Жапырақтардың ұшып жүргенін бақылау.*	***Картотека №17*** *Ауа- райын бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеуБалаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық				
Кешкі ас	*Балалардың беті қолын жуып, кешкі асқа отырғызу. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Асқа бата беру.Астан соң беті – қолды жуу.*				
Балалардың дербес іс-әрекеті	***«Затты сипаттау»*** ***Мақсаты :Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту,қоршаған орта жәйлі танымдарын кеңейту, сөздік қорын байыту.***	***«Көжекті жасыр»*** ***Мақсаты:Төрт мүмкіндіктің ішінен екі берілген нысанды таңдауға үйрету.***	***«Балықты ұста»*** ***Мақсаты:Балаларға заттың түсін дұрыс ажыратып ,атай білуге үйрету.***	***«Допты қуып жет»*** ***Мақсаты:Тәрбиеші балаға доп салынған кәрзенкені көрсетеді де баланың бір жағында өзімен бірге қатарласып тұруды ұсынады.Одан кейін кәрзенкеден доптарды алып, балалардан алысқа әр жаққа лақтырады.***	***«Қуыршақты киіндір»*** ***Мақсаты:Қуыршақты ретімен киіндіруді үйрету.***

Балалардың үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Бүгін балалар мозаика құрап, пазл жинады. Зейін мен шыдамдылық танытты. Үйде қарапайым пазлдарды бірге құрастыру пайдалы.	*Бүгін балалар серуен кезінде жапырақтарды жинады. Табиғаттағы әдемілікті байқап, қызығушылық көрсетті. Үйде жиналған жапырақтарды альбомға жапсыру қызықты іс болады.*	*Бүгін балалар бір-біріне қонаққа барғандай ойын ойнады. Әлеуметтік қарым-қатынас жасауға үйренді. Үйде қарапайым «қонаққа бару» ойынын ойнау пайдалы.*	*Бүгін балалар суреттерден түстерді ажыратып, атады. Заттарды салыстыруға дағдыланды. Үйде түрлі-түсті ойыншықтарды бөліп, «қызыл», «көк» деп атауға көңіл бөліңіз.*	*Бүгін балалар өлеңге қимыл қосып ойнады. Ән мен қимылды үйлестіруге тырысты. Үйде қысқа өлеңдерге би қимылдарын ойлап табуға болады.*

Тексерілді: [signature]

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Қараша айы ІІ-ші апта

Топ: Кіші топ «Айгөлек»

Балалардың жасы: 2 жас

Қандай кезеңге жасалды : 10.11– 14.11.2025ж

Апта ддәйек сөзі: «Жауапкершілік адамды адам етеді»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
	Кр әнұраны				
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – баланы шаттыққа бөлеу, ұлттық рухпен ояту. «Бұлбұл»***	***Домбыраның қоңыр үні – баланы өнерге баулу, әсемдікке жетелеу. «Адай»***	***Күй әуені – баланы салт-дәстүрге жақындату, рухани қазынаны сезіндіру «Көңілашар».***	***Күй күмбірі – қазақ халқының асыл мұрасымен балаға дәріптеу «Алатау»***	***Күй күмбірі – баланы ұлттық өнер арқылы тәрбиелеу, мәдениетке баулу. Сарыарқа»***
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды	***Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.***				
	Әңгімелесу: Еңбекке баулу ***Кеңес:*** *Баламен бірге шағын*	***Әңгімелесу: Ұқыптылық*** ***Кеңес:*** *Киімін шешкенде жерге*	***Әңгімелесу: Жолда жүру тәртібі*** ***Кеңес:*** *Сыртқа шыққанда жолдан*	***Әңгімелесу: Мейірімділік*** ***Кеңес:*** *Қуыршаққа немесе ойыншыққа*	***Әңгімелесу: Тазалық пен тәртіп*** ***Кеңес:*** *Ойыншықтарын бірге*

<table>
<tr><td>өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру</td><td>шүберек беріп, үстелдің бетін сүрткізіңіз. «Бәріміз еңбектессек, үйіміз жинақы әрі жайлы болады» деп әдемі сөзбен түсіндіріңіз.</td><td>тастамай, арнайы орынға қоюға үйретіңіз. «Киімімізді ұқыпты ұстау – өзімізді құрметтеу» екенін ескертіңіз.</td><td>әрқашан үлкеннің қолынан ұстап өтуді үйретіңіз. «Жолда абай болу – қауіпсіздіктің кепілі» деп әңгімелесіңіз.</td><td>қамқорлық жасауды ойнап көрсетіңіз. «Қамқор болу – жүректің жылуы» екенін айтып, баланы мейірімділікке баулыңыз.</td><td>жинап, орнына қоюды әдетке айналдырыңыз. «Үй таза болса, бәрімізге жайлы болады» деп ескертіп үйреткен дұрыс.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив
тік, шығарма шылық, эксперимент ал
дық, еңбек, қимыл, бейне
леу, дербес және басқалары)</td><td>Дид ойын:
«Зат неге ұқсайды?»
Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар арқылы, айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата біледі.</td><td>Дид ойын:
Түрлі түсті жолақшалар.
Мақсаты: Сурет арқылы балалар ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата алады.</td><td>Дид ойын:
«Кілтті тап»
Мақсаты: Балалар түстерді , геометриялық пішіндерді ажырата біледі, топтастыра алады.</td><td>Дид ойын:
«Қажет суретті тап»
Ойынның мақсаты: Үлкен және кіш ұғымдарын түсіне отырып, үлкен-кіші заттарды топтастыру-ға үйренеді.</td><td>Дид ойын:
«Көжекті жасыр»
Мақсаты: Төрт мүмкіндіктің ішінен екі берілген нысанды таңдауға үйренеді.</td></tr>
<tr><td colspan="5" align="center">Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ертеңгілік жаттығу</td><td>Қараша айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген</td></tr>
</table>

Таңғы ас	***Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту***				
	Әңгіме: *– Өзіңе жететіндей ғана ас алсақ, ысырап болмайды. Асымызды тауысып жеген дұрыс.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде орнымыздан тұрмаймыз, бір-бірімізге тимейміз.*	***Әңгіме:*** *– Тамақ ішкенде шуламаймыз, тыныш отырамыз. Сонда бәріміз әдемі жей аламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ауызда ас тұрғанда сөйлемейміз, қақалып қалмау үшін.*	***Әңгіме:*** *– Сүт, ет, көкөніс, жемістерде дәрумен бар. Дәрумен бізді мықты қылады. Асымызды төкпей жейік.* ***Қауіпсіздік:*** *– Жемісті жуып жейміз. Ыстық асты үрлеп ішеміз.*	***Әңгіме:*** *– Әрбір ас – үлкендердің еңбегі. Оны қадірлеп, төкпей жесек – үнемді боламыз.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде ойнамаймыз. Ыдысты үстелге абайлап қоямыз.*	***Әңгіме:*** *– Табақтағы асты төкпей жесек, дастарқан таза болады. Әр ас – денсаулыққа пайдалы.* ***Қауіпсіздік:*** *– Қасықты дұрыс ұстаймыз, жерге тастамаймыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***«Ұшқыр ой алаңы» жобасы*** ***Ойын: «Кім қалай қозғалады?»*** *Тәрбиеші: «Құмырсқа кішкентай болып жүреді» – балалар еңкейіп жүреді.* *«Аю ауыр басады» – балалар аяқтарын тарсылдатады.* *«Құс ұшады» – балалар қолын жайып жүгіріп жүреді.* *Мақсаты:*	***«Смарт бала» жобасы*** ***Ойын: «Сиқырлы қапшық»*** *Қапшыққа заттар салынады: қасық, доп, ойыншық.* *Бала қолымен ұстап көреді, «Бұл не?» деп табады.* *Мақсаты: ойлау мен елестетуді дамыту.*	***«Еңбегі адал жас өрен» жобасы*** ***Ойын: «Қоянға сәбіз жинаймыз»*** *Еденге қызыл ойыншықтар (сәбіз орнына) тасталады.* *Балалар: «Сәбіз!» деп алып, қорапқа салады.* *Соңында қоян қуыршағы әкелінеді: «Рахмет, балалар!» дейді.* *Мақсаты: еңбек әрекетін ойын арқылы көрсету*	***«Шабыт» жобасы*** ***Ойын: «Сиқырлы бояулар»*** *Тәрбиеші ауада қолымен үлкен дөңгелек салады: «Бұл – күн!» дейді. Балалар да ауаға сурет салады: «Бұл – гүл!», «Бұл – құс!»* *Мақсаты: қиял мен шығармашылықты ояту.*	***Қамқор» жобасы*** ***Ойын: «Аюды құтқарайық»*** *Тәрбиеші кішкентай аю ойыншығын орындық астына жасырып: «Аю жоғалып кетті, кім табады?» дейді.* *Балалар аюды іздеп тауып, тәрбиешіге әкеледі.* *Тәрбиеші: «Аюымыз тоңып қалыпты, кәне құшақтайық» дейді.* *Мақсаты:*

	қиял, ойлау, қимылды байланыстыру.				*қамқорлық сезімін, көмектесуді үйрету.*
Кестеге сәйкес ҰІӘ	***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру –күз мезгілінің қасиеттерін ,кіріктірілген ұіә түсіндіру. «Smart bala» жобасы аясында «Мен – зерттеушімін» зерттеу жұмыстарын жүргізу***				
	Қызығушылықты ояту. *Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмкетауыпалдым. Жәнеол бос емес. Онда не бар екенінбіргекөрейік».* ***Ой қозғау.*** *Педагог сөмкеденқиыршық тастардыалып, балаларменбіргеқарайды. Сұрақтар: «Барлыққиыршықтастарбірдей ме?» (жоқ). Оларқалайерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Оларқандайсезімде ? (тегіс). Қандайжерлердеқи*	***Тыныштық сәті: (Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау)*** *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер? -Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? -жаңбыр, найзағай, жел,жапырақтардың сыбдыры т.б -Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады. Осы естіген дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші. Құммен сурет салу ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, төкпейміз, азымызға салмаймыз.*	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.*** *Құрметті балалар мен сендерді өз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын. Орман* ***патшалығы*** *өте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен ғажайыптарға толы!* *Сендерді күтемін.! Балалар, сендерге ертегілер мен ғажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар ертегі орманына саяхатқа барғыларың келе ме? Орманда біздің досымыз қоян көмек сұрап хабар жіберді, оны тыңдайық?* ***Қоян: Сәлем балалар маған сендердің көмектерің керек болып тұр: менің көжектеріме киім-кешек қажет. Өтінемін соған көмектесіңіз!*** *Тәрбиеші: Ал, балалар, досымызға көмектесеміз бе? Тәрбиеші: Қазір біз ертегі орманына барамыз, көптеген орман тұрғындарын*	***Менің сүйікті бұрышым. Саусақтарым тұрыңдар Алма баққа барыңдар Тәтті –тәтті алманы Себеттерге салыңдар. Ой қозғау.*** *Балалар алма қандай болады? Домалақ Ол қайда өседі? Ағашта Алма туралы қызық ертегі тыңдаймыз ба? Баяғыда орманда алма ағашы бар еді, онда жалғыз алма тұр екен. Осы кезде қоян орман арқылы жүгіріп өтіп, алманы көреді.* ***Қоян нені көрді?*** *Бірақ оны қалай алуға болады деп ойланды? Алма жоғары ілулі*

	ыршықтастардыкөпкөругеболады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда). **Диди ойын: «Үлкенкішітастар»** **Шарты:** Тастардыүлкенжәнекішіқиыршықтастардепбөлу. **Меніңсүйіктібұрышым.** **Ертегібұрышы.** Ертедебіркөлдіңжағасындакішкентайтасболды. Су бетіндеқалқыптұрғанәдемілалагүлдергеқарап: «Оларқандайбақытты, оларқайықтайжүзеді. Менің де жүзгімкеледідедітастар» Сәлденсоңбір бала көлжағасынакеліп, тастыалыпсуғалақ	**Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысыт.б** **Тақпақ: Табиғат** Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болсатабиғат Біз де аман боламыз. **Ой қозғау.** «Неге біз орманмен доспыз? Ал бұл адамдарға не үшін қажет? Орман ережелерін білеміз бе? **Ереже** Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз. Орманда қоқыс қалдырмаңыз. Құстардың ұяларын бұзбаңыз. Құмырсқа илеулерін жоймаңыз. - Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз **Дид ойын: «Кішкентай**	барғыларың келе ме? (Иә.) Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз - егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды? **Балалар схема бойынша ережелерді атайды.** -Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз -Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. -Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады.	кездестіреміз. Тәрбиеші: Олай болса кеттік. Жаттығу «Кішкентай аяқ, жол бойымен жүр» Балалар сенсорлық жолмен жүреді. Олар шыршаның жанына тоқтайды. Балалар, ал шыршаның астында не отыр? Дұрыс, кірпі. Біз шыршаның астынан кірпілерді шығарып, үстелге қоямыз. Балалар, маған кірпінің құлағы, мұрны, көзі қайда екенін көрсетіңдерші? Дұрыс! Бірақ біздің кірпі асығыстық танытқаны сонша, ол барлық инелерін жоғалтып алды. Кірпіге оларды табуға	тұр. **Алма қайда тұрды?** Ол алманы алғысы келіп секірді? Қоян не істеді? Секірді **Қане қоян сияқты секірейік** Қарқ,қарқ деген дауыс шықты. Қоян қарайды Бұл не екен? Қарға Қане қарға сияқты қарқылдайықшы. Қарқ, қарқ - Қарға шыршаның үстінде отырып қоянға күледі. **Қарға не істеді? күледі.** - Әй Қарға! Неге күлесің деп қоян айғайлады. Сен онанда маған ағаштағы алма алып берші деді. **Қоян не деді қарғаға?** Қарға шыршадан алма ағашына ұшып барды. **Қарға не істеді?**

	тырыпжібереді. *Тасқуанып:* *«Ақырыменіңарман ыморындалды! Мен жүземіналақайдепқ уанды, бірақсалмағытыма уырболғандықтан жүзеалмайтынбол ыпшықты. Солаймалтатаскөл діңтүбінебатыпке ткен. Басында ол қаттыренжіді. Соданкейін мен айналадақаншакүлк ілібалықтар, басқақиыршықтас тар мен әдеміөсімдіктер бар екенінкөрдім. Тасмұңайып, балықтармендоста сыпкетті.* ***Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.*** *«Малтатастарды ал.* *Қандайтастарауыр, қайсысыжеңіл?*	***ғалымдар»*** ***Тәжірибе № 1*** *Тәжірибе жасап көрейік, ағаш суға батады ма , жоқ па ?* *Біз үлкенді-кішілі 2 таяқшаны алып, суға саламыз.* *Балалар ағаш заттарды алып, бассейндерге су құйып, тәжірибе жасайды.* *Тәрбиеші : Не байқап тұрсыңдар?* *Олар суға батады ма, жоқ па?* *Балалар: жоқ.* *(Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды: ағаш суға батпайды)* *Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық?* *Балалар: Ағаш суға батпайды.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, кеме, көлік жасайды.* ***Тосын сәт.***	*Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жөндеп алайық* *Дид ойын: «Поезд»* *Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру.* *Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық?* *Түстері қандай?* *Вагондардағы орынымызға отырамыз.* *Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш* *Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АКТ технол)* *Біз **Орман станциясына** келдік !* *Вагондардан түсейік!* *Енді жолмен жүреміз* *Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің*	*көмектесейік.* ***Дид ойын: «Кірпінің тікенектері»*** *Балалар себеттен қыстырғыштарды алып кірпіге қыстырады.* *Тәрбиеші: Ой, кірпі қандай тікенді болып кеткен! (кірпіні жаңа инелерін сипайды)* *Біз кірпіге инелерді табуға көмектестік, ол бізге қояндарға орамжапырақ берді.* ***«Рахмет» деп, саяхатымызды жалғастырайық.*** ***Тәрбиеші:*** *қараңдаршы, гүлді шалғын алда, ал оның үстінде тағы нелер бар?Балалар: бұлар қоңыздар. Оларға біздің көмегіміз керек. Қоңыздар әдемі жерлерінен айырылып, ұша*	*Қане қарға құсап ұшайықшы.* *Қарға алманы жұлды. Бірақ ол тұмсығымен ұстай алмады, алма жерге түсіп кетті.* ***Алма неге түсіп кетті?*** *- Рахмет, Қарға! - деді Қоян Қоян алманы алмақ болды, бірақ ол тірі нәрсе сияқты жүгірді.* *Қоян қорқып кетті, содан кейін ол түсінді: Алма алама ағашының астында ұйықтап жатқан Кірпінің үстіне түскен.* *Кірпі орнынан тұрып, жүгіре жөнелді, ал алма кірпінің тікендеріне жабысып қалды.* ***Қане кірпі құсап жүгірейікші.*** ***- Тоқта, тоқта! - деп айғайлайды Қоян.*** ***Қоян не деді кірпіге?*** ***Қане қоян сияқты***

	Неліктен? (үлкендерікішілерін енауыр). Бірқолыңызғатас, екіншіқолыңызғақауырсыналыңыз. Не ауыр? (қиыршықтас)». ***Тәжірибе№2*** *«Тастардысуға сал» ойынтапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлықтастарбатадыма? Неліктен? (қиыршықтастарауыр). Қауырсынсуғабатадыма? Тексерейік. Неліктенқауырсынсуғабатпайды?* ***Қорытынды:*** *Малтатасауыр, сондықтансуға бат* ***Музыка***	*Стол астынан конверт тауып алу. Тамашалу. Конвертті ашу. Ішінен кеме суретері шығады. Балалар мына кеме суреттерін әсемдеу керек сияқты, не істеуге болады. Бояу керек сияқты.* ***Кемені бояу*** ***Тәжірибе № 2*** *Тәрбиеші : Ал енді келесі тәжірибе. Менде 2 стақан бар, ағаш пен әйнектен жасалған. Енді мен оларға доптар саламын. Әйнек стаканнан доп көріне ме? Ал ағаш стаканнан ше?* *Қортынды: Ағаш қалың болғандықтан ондағы зат көрінбейді. Әйнек мөлдір онан бәрі көрінеді. Бұл ағаштың тағы бір қасиеті .* ***Мына доптардың пішіні қандай?***	*арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз* ***орман үйіне ,*** *сиқырлы дана орманға келдік! Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық. Балаларға тапсырма диді.* ***1-тапсырма:*** *Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар* ***Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?(Ағаштар .)*** ***2-тапсырма:*** *Менің патшалығым қалай аталады ?* ***(Орман.)*** *Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып ,* ***орманның*** *әуенін тыңдайық.* *Орман дыбыстары*	*алмайды. Біз оларға көмектесуіміз керек.* ***«Қоңыздар» жаттығуы.*** *Балалар пластмасса бөтелкелерден тығындарды, қоңыздың артқы жағындағы дақтарды айналдырады және бұрады. Түсті бекіту үшін түрлі түсті тығындарды сәйкес түсті қоңыздарға бұрандамен бекітеді.Тәрбиеші: қандай қоңыздар көлемі бойынша ашық жерге ұшып келді?Балалар: үлкен және кіші. Тәрбиеші:. Қандай қалпақшаны үлкен қоңызға, ал кішкентайға қандай қалпақша жабамыз?* ***Сергіту: «Біздің қолдар»***	***айтайық.*** *Менің алмамды қайда апардың?* *Кірпі тоқтады да:* *- Бұл менің алмам. Ол түсіп кетті, мен оны ұстап алдым.* *Қоян кірпіге қарай секіріп келді:* *Менің алмамды бер!* *Мен тапқан оны деді!* ***Қарға оларға қарай ұшып келді де:*** *«Босқа дауласып жатырсыңдар», «бұл менің алмам, мен оны өзім үшін жұлып алдым» деді.* *Ешкім бір-бірімен келісе алмайды, бәрі айқайлайды:* *- Менің алмам!менің алмам деп, орманда айқай шу болады.* ***Қарға Кірпінің мұрнын шұқыды, Кірпі қоянға инесін қадады, ал қоян қарғаны аяғымен тепті.*** ***Кенет аю келді***

	Пән жетекшісінің жоспары бойынша **Ұлттық ойын: «Күш сынаспақ»**	***Түсі қандай?*** *Ендеше екі топқа бөлініп, екі допты мүсіндейміз.* *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру.* *Тәрбиеші : Балалар, шаршадыңдар ма?* *Біраз демалып алайық.* *Аулада қарағай бар* *Ол аспанға қол созады.* *(аяқ ұшымен тұру)* *Оның жанында терек өсті,* *(қолдарын жоғары көтереді)* *Жел қатты соғып тұрды* *Барлық ағаштар қозғалып кетті.* *(алға-артқа еңкейуі.)* *Бұтақтары алға-артқа иіледі* *Жел оларды тербетеді,* *(қолдар бастан жоғары бұлғау)* *Жел тынды, ағаштар демалды.* ***Дид ойын: «Ағаш***	*естіледі* *(құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың дауысы) .* ***Ой дамыту.*** ***Ағаштар туралы әңгіме****(көрнекі үлгілерді пайдалану) .* ***Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .*** ***Ағаш дегеніміз не ?*** *(Ағаш - ең үлкен өсімдік.* ***Оның бөліктерін ата.*** *(Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары)* ***Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?****(Иә.)* *Неге?* *(Ол өседі, тыныс алады)* ***Дид ойын: «Ретімен жаса»*** *Үстелде* ***ағаш бөліктерінің*** *(тамыр,*	*Балалар, қарандаршы, үстелдерде не бар?Балалар: қояндарға арналған киім.* *Тәрбиеші: дұрыс, тек киімдерді жөндеу керек.* ***Дид ойын: «Қоянға көмектесейік»*** *Алдымен жамауды алайық. Балалар қояндардың киімдеріндегі тесіктер қандай* *Балалар: шеңбер, үшбұрыш.* *Тәрбиеші: Дұрыс.Енді қояндардың киімдеріне жамау жапсырайық.* *Педагог әр баладан пішіннің түсі қандай екенін, қандай геометриялық пішінге ұқсайтынын сұрайды.* ***Орман үні***	***қорбаңдап.*** ***Не келді ?*** ***Аю қандай?*** ***Үлкен бе кішкентай ма?*** ***Аю қалай жүреді?*** ***Жүру.*** ***- Не болды? Бұл не шу деді аю.*** *Бәрі аюға сіз ормандағы ең үлкен, ең ақылдысыз. Мына алма кімдікі болу керек соны айтыңыз деді.* *Олар аюға барлығын болған күйінде айтып берді.* *Аю ойланып, ойланып, құлағының артын тырнап, сұрады:* *Алманы кім тапты?* *- Мен! - деді Қоян.* *-Алманы кім жұлды?* *Мен -деді – Қарға* *- Жақсы. Оны кім ұстады?* *-Мен ұстадым! – деп шырылдады Кірпі.* *- Міне, - деп ойлады Аю, - сондықтан*

		бөліктерін тап» ***Шарт:*** *Ағаш бөліктерін ретімен құрастыру.* *Неліктен ағаштарға тамыр керек? (тамақ үшін)* *Ағаштарды тірі деп айта аласыз ба? Иә, өйткені ағаштар өседі, қоректенеді, тыныс алады, көбейеді - бұл олардың тірі екенін білдіреді.* *Оларды қорғау керек.* ***Ал егер ағаштар мен гүлдер сөйлей алатын болса, олар бізге мынаны айтар еді:*** *«Орман әлемін сақтаңдар* *Бұтақтарды сындырмаңдар,* *Бізге су құюды ұмытпаңдар,* *Бізді баспаңдар» деп айтар еді.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.***	*бұтақ, дің, жапырақтар,)* *аралас графикалық үлгілері бар .* ***Ағаштың құрылысының ретін жапсыру.****Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (біріншіден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар* ***ағаш тәжін құрайды*** *).* ***Ой қозғау.*** *Балалар, орман нелердің үйі?* *Жануарлар мен құстардың.* ***Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады?*	***жай музыка.*** *Бұл орманда аю тұрады. Аю алма мен сәбіз салынған себетін құлатып алды. Себеттері сынып қалыпты.* *Аюға себетін құрастырып берейік.* ***Дид ойын: «Аюдың себеті»*** *Екі түсті себет құрастыру.* ***Дид ойын: « Алма мен сәбіз»*** *Аюға бір түсті себетке сәбіз мен алма жинауға көмектесу керек.* *Балалар, сәбіздің түсі қандай? Оны қандай түсті себетке саламыз?ал алманың түсі қандай? Оны қандай себетке саламыз?* ***Аю себетті ұмытып қалмас үшін себеттердің сыртына салынған***	*әрқайсысың алма аласыңдар деді.* *Бірақ бір ғана алма бар ғой ! – деді Кірпі, Қоян, Қарға.* ***Аю не деді оларға?*** ***Олар не деді аюға?*** ***Алма нешеу еді?*** *Аю айтты: - осы алманы тең бөліктерге бөлеміз, әркім өзіне бір бөлікті алсын деді.* *Кірпі алманы алып, төрт бөлікке бөлді. Ол қоянға бір бөлігін берді:* *- Бұл саған, Қоян, - сен бірінші алманы көрдің деді.* *Ол екінші бөлікті қарғаға берді:* *– Мынау саған, Қарға, – сен алманы жұлдың деді* *Үшінші бөлікті Кірпі аузына салды:* *Бұл мен үшін, өйткені мен алманы ұстадым деді.* *Төртінші бөлікті аюға*

		Амандасу. *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгінгі жаттығулардың барлығы сылдырмақтармен жасалады. Бірақ алдыменоларды тауып алу керек. Залдың ішінен іздеңдер. Әрқайсысың екі сылдырмақ тауып алуларың керек. Сылдырмақ ұстаған балаларға алаңда белгіленген жерге барып, нұсқаушыға қарап тұруды ұсынады.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары. Сылдырмақтармен жасалатын ЖДЖ.*** ***І. «Сылдырмақтар қайда?»***	*(Тиін) .* ***Індерде қандай жануарлар тіршілік етеді?*** *(түлкі, тышқан.)* ***Орманда қандай құстар мекендейді?****(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.)* *Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз!* ***Орман патшалығының*** *барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек .*	***сәбіз бен алманы бояуымыз керек. Балаларды 2 топқа бөлу.*** ***1-топ: себеттің сыртындағы сәбізді бояу*** ***2-топ: Алманы бояу.*** *Тәрбиеші: Рахмет балалар, сендер бүгін барлық тапсырмаларды орындадыңдар. Алғыс ретінде аю бізге сәбіз мен алма сыйлады.* ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы, себетте не бар?Балалар: Алма, сәбіз, орамжапырақ және қояндарға арналған киімдер. Балалар, қараңдаршы, бізге не келе жатыр? Қоян. Қоян біз саған көмектесу үшін барлық*	*берді.* *- Маған неге керек деді Аю таң қалып.* *– Бәрімізді татуластырып, ақыл үйреткеніңіз үшін! Әркім өз алмасының бір бөлігін жеп, барлығы риза болып аюға рақмет айтты.* ***Ал балалар басқа да орман тұрғындарына алма жасап береміз бе?*** *«Алмалар» пластилинімен модельдеу* *-Қараңдаршы, алма ағашы қандай әдемі, бірақ онда алма мүлде жоқ* *- Ақ дөңгелектердің орнына қызыл алмалар жасайық, сонда барлық орман тұрғындары алмаға тойып алады.* ***Массаж шарларымен қолдарға арналған гимнастика «Кірпі»*** *Кірпі, кірпі келеді,*

		Балаларға еденге отырып, аяқтарын жинау ұсынылады, нұсқаушы көзін жапқанда балалар қолдарын созып сылдырмақтарды сылдырлатады. Нұсқаушы сылдырмақтар қайда сыңғырлағанын сұрағанда, олар сылдырмақтарды шапшаң арттарына жасырып, бос қолдарын көрсетеді.(4-5 ретқайталайды). *2.«Сылдырмақтар сылдырлайды!».* *Шалқасынан жатып сылдырмақты сылдырлатады, етпетінен аунап түсіп сылдырмақтарды сылдырлатады. Кезектеп аунайды. (4–5 рет қайталайды).* *3.«Аяқтар мен сылдырмақтар».* *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып, созып, еденге отырады,*	***Балалар, сендер ормандағы серуенімізді естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.*** *Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық.* ***Дид ойын: «Суретшілер»*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымен жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Құстар ұшып жүреді,* *Орман ішін аралап.* *Аю жүреді қорбаңдап,* *Түлкі жүреді құлаңдап* *Қасқыр жұреді жалаңдап* *Қоян жүреді секіріп* *Біз жай жүрейік демалып.* ***Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.***	*тапсырмаларды орындадық. Мынау сенің көжектеріңе сыйлық Қоян: Рахмет балалар, сендер маған және менің қояндарыма көп көмектестіңдер. Мен де рахметімді айтқым келеді, менен мына тәттілерді қабыл алыңыздар.* *Рахмет саған қоян. Міне, біздің балалардың бақшаға қайтатын уақыты келді. Балалар, айтыңдаршы, біз бүгін қайда болдық?* ***Балалар: орманда.*** *Тәрбиеші: Ал біз орманда неге көмектестік? (кірпі, қоңыз, аю). Балалар, сендерге біздің саяхатымыз ұнады ма?* *Қоянға «Қош бол»*	*Ол алма мен саңырауқұлақ тереді.* *Кірпі жүгіріп келеді,* *Кірпі домалайды.* *Кірпі демалады.* *біз кірпіні қытықтаймыз.* *Кірпі жол бойымен қашып кетті,* *допты үстелге, тізеге айналдыруға болады.* ***Ой дамыту.*** ***- Ағашымыздың алмалары дәмді, тәтті, шырынды болу үшін ашық күн керек.*** *Ол үшін мына күнді бояп алайық.* *Трафарет арқылы дайын күнді бояу.* *-Ал күн жарқырап тұруы үшін онымен ойнап, билеу керек.* ***«Мен және күн» музыкалық ойыны.*** ***Аудио дыбыс.*** *балалар бірдеңе жүгіріп келетін сияқты, тыңдайықшы.*

		сылдырмақтарды алдына қояды, қолдарын артына қойып еденді тірейді, аяқтарын бүгеді, аяғының ұшын сылдырмақтың қасына қояды. (4–5 рет қайталайды). ***5.«Сылдырмақпен билейік».*** *Екі аяқпен секіреді және сылдырмақты сылдырлатады. (4- 5 ретқайталау).* *Негізгі қимыл түрлері:* ***І.«Сылдырмақты қағып кетпе».*** *Тепе-теңдікке арналған жаттығу – еденге қойылған тақтайша үстімен жүру.* ***2.Сылдырмақтарды жол бойына сызылған текшелер ішіне қойы, бір-бірінің соңынан бір қатарға тұрып жүру.*** *(Тәрбиешінің соңынан жүру, қайталаған кезде сылдырмақтар*	*Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен дөңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз* *Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапыр ақтары.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Мақта таяқшасы арқылы сары жапырақтар салу. Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға*	*дейік. Қош бол, тағы кездескенше!* ***Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың сақталуына, нұсқаулардың орындалуына назар аударады.* *Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады. «Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.* *Негізгі бөлім. Шеңбер бойымен*	***Дид ойын: «Кірпі мен себет»*** *-Ал міне, кірпі жүгіріп келіп, алма теруге себетті алып келді Педагог балаларға кірпі мен себет қиылған стикерлерді таратады, балалар алма мүсіндеген ағаштың астына себеттерді жапсырады. Кірпі рақмет айты, Кірпімен қоштасу* **Ұлттық ойын: «Ханталапай»**

		арасынан имектелген жолмен жүру. (2-3 ретқайталау) *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Менің көңілді добым».* *Тәрбиеші қолымен доп лақтырған секілді қимыл жасайды* *Менің добым көңілді* *Қайда кеттің секіріп?* *Сары, ақ, көгілдір* *Қашпа менен секектеп,* *Тұра қалшы сен енді.* *«Тұра қалшы сен енді» деген сөздерден кейін бір баланың атын атап, «қағып ал!» дейді. Мысалы, «Мәдина , қағып ал!» дегенде, Мәдина допты қағып алуы керек.* ***Ұлттық ойын: «Арқан тарту»***	*қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды Балалардымадақтау.*** ***Ұлттық ойын: «Сақина салу»***	*тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Жоғары – төмен»*** **1.** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** **2.** *Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** **3.** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу* *Сол жақ тіземенде*	

				қайталау. /5 рет қайталау/ ***Б. қ.: «Доп қашты»*** **4.** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/* *Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I.* ***Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан*	

				кейін қақпадан өту. Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады. ***2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап өту*** *(бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту). Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аудартады.* **Ұлттық ойын: «Ұшты-қшты»**	
Серуенге дайындық	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру*

	түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 8*** *«Қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека № 10*** *«Өзге топ балаларының іс-әрекеті »*	***Картотека № 11*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека №15*** *Жапырақтардың ұшып жүргенін бақылау.*	***Картотека №17*** *Ауа- райын бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.***				
	Балаларға реттіліпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну***				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

	жетілдіру.				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.***				
	Әңгіме: *– Әрбір ас – денсаулығымызға пайда. Тамақты аяқтап жеген бала мықты болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде қасықты абайлап ұстаймыз,*	***Әңгіме:*** *– Асымызды асықпай жесек, дәрумендер денемізге жақсы сіңеді. Ас – күштің көзі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Үлкен тілімді жұтпаймыз, асымызды жақсылап*	***Әңгіме:*** *– Өзіңе жететіндей ғана алып, асты аяқтап жеу – жақсы әдет. Артық қалдырсақ, ысырап болады.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішкенде орнымыздан*	***Әңгіме:*** *– Асымызды ішіп болған соң «Рахмет!» дейік. Бұл – әдепті баланың ісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас ішіп болған соң орыннан жай тұрамыз, жүгірмейміз.*	***Әңгіме:*** *– Асымызды төкпей жесек, дастарқанымыз таза болады. Таза дастарқан – тәртіпті баланың белгісі.* ***Қауіпсіздік:*** *– Ас үстінде қолымызды сермемейміз, ыдысты*

	досымызға тигізбейміз.	*шайнаймыз.*	*тұрмаймыз, шуламаймыз.*		*аудармаймыз.*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дидактикалық ойын: «Моншақтар тізбегі»*** ***Мақсаты:****Балаларға моншақ жасауды үйрету.* ***Қауіпсіздік ережесі:*** *«Жедел жәрдем» Мақсаты. Қажет болса, балаларды жедел медициналық көмекке 03-те қоңырау шалуға үйретіңіз. Құрал-жабдықтар: «Жедел жәрдем» ойыншық машинасы. Әр түрлі жағдайларды бейнелейтін тақырыптық суреттер: адам төсекте термометрді қолымен ұстайды; көгерген бала;*	***Дьенеш блоктарымен жұмыс Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер өсіп тұр», «Биік мұнара», «Күшік үреді».*** *Балаларды ойын тақырыптары бойынша топқа бөлу. Құрастыру нәтижесін бекіту.* ***Өрт қауіпсіздігі:*** *«От – дос, от – жау» Мақсат. Отпен ұқыпты ұстаса пайда, абайсызда зиян келтіретіні туралы білімдерін бекіту; өрт қауіпсіздігі туралы білімдерін тереңдету. Ойынның барысы. Балаларға «жамандық» және «жақсы от» бейнелері бар карталар, ойыншылардың санына сәйкес түрлі-түсті фишкалар ұсынылады.*	***АКТ технологиясымен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар Сұрақ-жауап* ***Жол ережесі: «Біз жолаушымыз» Міндеттері: балалардың бәріміздің жолаушымыз екендігі туралы білімдерін нақтылау; көлікке отырғызу және түсіру ережелерін бекіту. Материал: Жол жағдайлары бар суреттер. Ойын барысы: Балалар бір-бірден бір суретке түсіреді және оларға қандай сурет салынғанын айтады, берілген жағдайда қалай әрекет ету керектігін***	***Мнемотехника әдісі Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***Үстел үсті ойыны: «Гүлдер» Мақсаты:*** *үлгі бойынша орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, картиналар құрастыру* ***Дене тәрбиесі Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың сақталуына, нұсқаулардың орындалуына назар аударады. Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады. «Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты*

	көшеде құлап қалған қария (жүрегін тапсыру) және т.б. *Ақ дәрігердің шапандары мен халаттары - ойынға қатысушылардың әрқайсысы үшін.* *Ойын барысы:* *Сахна суреттері үстелге қойылған. Жедел жәрдем бригадасы (5-6 бала) өзінің жедел қызметінің телефон нөмірін қайталайды, «қоңыраулар» бойынша жүреді (балалар машинаны суреттен суретке ауыстырады) және ауруханаға «ауыр науқастарды» ғана апарады (суреттерді жинайды).Қалғанд ары жедел жәрдем бригадасының әрекеттерін*	*Ойыншылар отырған үстелдің ортасында отты бейнелейтін суреттер жатыр. Балалар кезек-кезек жауап береді, қандай жағдайда от жамандыққа зиян келтіреді, ал қай жағдайда от жақсы адамдарға пайда мен қуаныш әкеледі.Жауап дұрыс болса, ойыншы өз фишкасын сәйкес жақсы немесе жаман оттың суретіне қояды.* *Педагог балалардың жауаптарының толық, дұрыс, сөздерінің үйлесімді болуын қадағалайды.* *Жауаптарыңызды суреттермен қоса аласыз. Нәтижелері қорытындыланады.*	***түсіндіреді.***		*оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.* *Негізгі бөлім.* *Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Жоғары – төмен»*** **1.** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** **2.** *Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** **3.** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені*

	талқылап жатыр.				*көтеріп допқа тигізу Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Доп қашты»*** **4.** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/ Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I.* ***Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан кейін қақпадан өту.*

					Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады. ***2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап өту*** *(бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту).* *Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аудартады.*
Балалармен жеке жұмыс	***«Көп және біреу» Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын түсінеді.*	***«Аңдарды қоректендір» Мақсаты:*** *Әр аңға өз қоректенетін затын тауып беру.*	***Дид ойын: «Затты сипаттау»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттауды өз ойын айтуды біледі*	***Дид ойын: «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** *Мақсаты: Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы түсінеі. Суреттен топтай аады.*

Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 8*** *«Қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека № 10*** *«Өзге топ балаларының іс-әрекеті »*	***Картотека № 11*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека №15*** *Жапырақтардың ұшып жүргенін бақылау.*	***Картотека №17*** *Ауа- райын бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеуБалаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық				
Кешкі ас	***Балаларды үстел басына жайғастыру.Тәрбиеленушілердің дұрыс отыруын ,әдептілігін бақылау.Ас соңында дастархан мәдениеті мен алғыс айтуға үйрету.***				
Балалардың дербес іс-	***Үстел ойындары Лего,конструктор,***	***Өз еркімен сурет салу***	***Қуыршақ ,көлік ,тұрмыстық рөлдік***	***Мультфильм көру***	***Ертегі кітаптар қарау***

әрекеті	***пазл***		***ойындар***		
Балалардың үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Бүгін балалар үлкен және кіші қораптардан мұнара жасады. Қол-қимылдарын дамытты, көлемді ажыратуға үйренді. Үйде қораптарды немесе кубиктерді пайдаланып, бірге мұнара тұрғызу пайдалы.	*Бүгін балалар айнаға қарап, өз қимылдарына еліктеді. Өзін тануға, эмоцияларын білдіруге талпынды. Үйде айна алдында «күліп көр», «қолыңды көтер» ойынын ойнауға болады.*	*Бүгін балалар ойыншықтарды ыдысқа салып, қайта шығарды. Заттарды топтастыруға үйренді. Үйде қорапқа ойыншық жинап, қайта шығару ойыны пайдалы.*	*Бүгін балалар жұмсақ ойыншықтарды құшақтап, бір-біріне берді. Жылы қарым-қатынасқа талпынды. Үйде сүйікті ойыншықты құшақтап, «мынау сенің досың» деп таныстыру пайдалы.*	*Бүгін балалар қасықпен ұсақ заттарды бір ыдыстан екіншіге салды. Ұсақ моторикасы дамыды. Үйде қасықпен дәндерді бір ыдыстан екіншісіне ауыстыру ойынын ойнауға болады.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы
Қараша айыІІІ-ші апта

Топ: Кіші топ «Айгөлек»

Балалардың жасы: 2 жас
Қандай кезеңге жасалды: 17.11– 21.11.2025ж
Апта дәйек сөзі: «Әділет –мемлекеттің негізгі күші»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. «Саржайлау»***	***Күй күмбірі – өнер мен қолөнерді қадірлеуге үйрету. «Адай»***	***Күй күмбірі –баланы салт-дәстүрге жақындату, рухани қазынаны сезіндіру. Көңілашар»***	***Күй күмбірі –аланы ұлттық өнер арқылы тәрбиелеу, мәдениетке баулу. Ерке сылқым»***	***Күй күмбірі – қазақы болмысты сақтауға үйрету. «Шалқыма»***
	Баланы жылы шыраймен қарсы алып, сенімді атмосфера қалыптастыру. Көңіл-күйін сұрап, қысқа сұхбат жүргізу. Дене қызуын өлшеп, денсаулығына назар аудару. Киімдерін шешіп, аяқ киімін ауыстыруға бағыттау.	*Баланы жылы қарсы алып, көңіл-күйін көтеретін әңгіме қозғау. Ата-анадан баланың кешегі іс-әрекеттері туралы қысқа мәлімет алу. Дене қызуын өлшеп, жалпы жағдайын бақылау.*	*Баланы есімімен атап, жылы сөздермен қарсы алу. Көңіл-күйін бақылап, қажет болса ата-анасымен сөйлесу. Дене қызуын өлшеу, көз-құлақ жағдайын сырттай қадағалау.*	*Баланы жылы сөзбен қарсы алу. Ата-анасынан баланың таңғы асқа тәбеті туралы қысқа ақпарат алу. Дене қызуын өлшеп, жалпы жағдайын медициналық бақылауға алу.*	*Баланы есімімен атап, жылы сөзбен қарсы алу. Денсаулық жағдайын бақылап, қажет болса медбикеге бағыттау. Киімдерін шешкен соң, ойын бұрышына қысқаша бағыттау арқылы көңілін*
Ата-аналармен	***Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы кеңес беру.***				
	Әңгімелесу:	***Әңгімелесу: Әдептілік***	***Әңгімелесу:***	***Әңгімелесу: Досқа***	***Әңгімелесу:***

немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	***Денсаулықты сақтау*** ***Кеңес:*** *Тамақтанар алдында қол жуу әдетін үйретіңіз. «Таза қол – денсаулық кепілі» екенін әдемі тілмен айтыңыз.*	***Кеңес:*** *Балаға «Рахмет» және «Өтінемін» сөздерін жиі қолдануды үйретіңіз. «Әдепті сөз – жүрекке жылулық береді» деп айтыңыз*	***Үлкендерді сыйлау*** ***Кеңес:*** *Әжесіне немесе атасына «Сәлеметсіз бе?» деп сәлемдесуді үйретіңіз. «Үлкенге құрмет – тәрбие көрінісі» екенін ескертіңіз.*	***қамқор болу*** ***Кеңес:*** *Ойын кезінде ойыншығын бауырымен бөлісуге үйретіңіз. «Достық – бөлісуден басталады» деп түсіндіріңіз.*	***Табиғатты қорғау*** ***Кеңес:*** *Серуен кезінде жерге қоқыс тастамауды көрсетіңіз. «Табиғатты таза ұстасақ, ол бізге сұлулық сыйлайды» деп түсіндіріңіз.*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығармашылық, эксперимент алдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №2*** ***Әдемі кілемшелер*** ***Мақсаты:*** *бөліктерден кілемше жасауға үйрету; қабылдау, ес, зейін процесстерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №3*** ***«Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:****Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың сезімталдығын дамыту, қоршаған орта жайлы танымдарын кеңейту, сөздік қорын байыту.*	***Картотека №4*** ***Сиқырлы суреттер*** ***Мақсаты:*** *балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.*	***Картотека №5*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы ұғымын бекіту, түстердің атын білуге машықтандыру,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіруге үйрету, саусақ моторикасын дамыту*	***Картотека №6*** ***«Сиқырлы қапшық»*** ***Ойынның мақсаты:*** *заттарды белгілі бір қасиеттері бойынша салыстыруға, топтастыруғаүйрету.*
	Коммуникатив дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Қараша айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қараша айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*

	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту***				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Ұшқыр ой алаңы жобасы.*** *«Дауысқа бар» Тәрбиеші бір бұрыштан қоңырау қағады. Балалар дыбыс шыққан жаққа жүгіріп барады. Мақсаты: есту арқылы бағдар табу.*	***Смарт бала жобасы.*** *«Қайсысы тәтті?» Тәрбиеші сурет көрсетеді: алма, кесе, ойыншық. Балалар: «Алма!» дейді. Мақсаты: заттың қасиетін тану.*	***Шабыт жобасы.*** *«Жел соқты» Тәрбиеші: «Жел соғып тұр, у-у-у!» дейді. Балалар орындарында қолдарын жайып, жел болып «у-у-у» деп дыбыс шығарады. ☞ Мақсаты: қиялды, еліктеуді дамыту.*	***Қамқор жобасы.*** *«Жапырақ құлады» Тәрбиеші: «Жапырақ жерге түсті, көтеріп ағашқа қайта қояйық» дейді. Балалар еденнен қағаз жапырақтарды алып, үстелге қояды. ☞ Мақсаты: табиғатқа қамқорлықты үйрету.*	***Еңбегі адал жас өрен жобасы.*** *«Кір жуамыз» Балаларға кішкентай мата беріледі. Олар қолдарын сулағандай қимыл жасап, матаны «жуады». Мақсаты: тұрмыстық еңбекке еліктеу.*
Кестеге сәйкес ҰІӘ	*«SMART BALA» жобасы бағытында* - ***баланың логикалық, танымдық, интеллектуалдық қабілеттерін дамытуға бағытталған.***				

	Қызығушылықты ояту. *Балалар ертегі орманына саяхатқа барғыларың келе ме? Орманда біздің досымыз қоян көмек сұрап хабар жіберді, оны тыңдайық?* ***Қоян: Сәлем балалар маған сендердің көмектерің керек болып тұр: менің көжектеріме киім-кешек қажет. Өтінемін соған көмектесіңіз!*** *Тәрбиеші: Ал, балалар, досымызға көмектесеміз бе?* *Тәрбиеші: Қазір біз ертегі орманына барамыз, көптеген орман тұрғындарын кездестіреміз.* *Тәрбиеші: Олай*	***Тосын сәт*** ***Телефон шырылдайды, педагог телефонды алады.*** ***- Сәлем Сәлем! Кім айтты? - деп әңгіме өрбиді,*** ***Әтеш қоңырау шалып, балаларды туған күніне шақырған*** *Балалар, Әтеш бізді туған күніне шақырды! Айтыңдаршы, туған күн кешіне бару үшін бізге не қажет?* *Балалардың жауаптары: (Киіну, сыйлықтар, доптар алу).* *-Балалар әдемі киініп, әтештің туған күніне барайық,ол бізді күтіп отыр.* *Жарайсыңдар балалар, әдемі киіндіңдер, жолға шықтық.* *Жолда біз ойыншық қонжықты кездестіреміз.*	***Психологиялық сәт*** *Ал біз бір-бірімізге күлеміз.* *Мен саған күлемін, ал сендер бір-біріңе күлесіңдер. Күні бойы көңіл-күйіміз жақсы болсын деп күлімдейік* ***Тосын сәт.*** ***АҚТ технологиясы*** *Қонаққа мұңды күн келеді балалар:* *Сәлеметсіңдер ме, балалар!* *Күн сен неге сонша көңілсізсің?* *Орманда жүріп, сәулемнен айырылдым, Балалар, көмектесіңдерші. Сіз менің сәулелерімді жинап беріңдерші (Экраннан күн ғайып болады)* *Ой, күн қайда жоғалып кетті?* *Іздеп көрейік (сәулесіз мұңды күннің үлгісін табады).* *- Балалар, күн*	***Қызығушылықты ояту. «Балалар, менің ойымша, біреу есік қағып тұр ма? Бұл кім екен? Почташы топқа сандық әкеледі.*** *«Бірақ, ол ашылмайды! Мүмкін ол жерде қазына бар шығар? Қарайықшы, хат бар екен! Қу түлкі былай деп жазыпты: «Менің сиқырлы сандығымды ашу үшін менің барлық тапсырмаларымды орындауларың керек».* ***«Бірінші тапсырма.*** *Менің ормандағы достарым құстар туралы тақпақ айтып беріңдер.* ***Құстар, қайтып келіңдер*** ***Серікбай Оспанов Қимас әнге салады, Құстар қайтып***	***Қызығушылықты ояту*** *Үстел басында түрлі түсті пальто киген үш қуыршақ отыр.* ***Ой қозғау*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар, енді олармен танысайық. Мен олардан олардың аты кім екенін сұраймын (педагог әр қуыршақты құлағына алып келеді, ол өз атын айтады).* *Тәрбиеші: Балалар, мына қуыршақ оның аты Айгүл екен. Оның пальтосының түсі қандай?* *Балалар қызыл* *Ал мына қуыршақтың аты Айнұр екен. Айнұрдың пальтосының түсі қандай?* *балалар жасыл* *Бізде тағы бір қуыршақ бар, оның аты Нұргүл. Нұргүлдің пальтосы қандай*

	болса кеттік. Жаттығу «Кішкентай аяқ, жол бойымен жүр» Балалар сенсорлық жолмен жүреді. Олар шыршаның жанына тоқтайды. Балалар, ал шыршаның астында не отыр? Дұрыс, кірпі. Біз шыршаның астынан кірпілерді шығарып, үстелге қоямыз. Балалар, маған кірпінің құлағы, мұрны, көзі қайда екенін көрсетіңдерші? Дұрыс! Бірақ біздің кірпі асығыстық танытқаны сонша, ол барлық инелерін жоғалтып алды. Кірпіге оларды табуға көмектесейік.	Балалар қонжық әтештің киінгенді жақсы көретінін біледі, ол әтешке орамал тоқып, оларды әдемі пішіндермен безендіргісі келеді. **Дид ойын: «Шарфты әсемдейміз»** Бұл қандай пішіндер? (Шаршы, үшбұрыш, шеңбер). **Пішіндерді шарфқа жапсыру.** Керемет, біз қонжыққа көмектестік. Айтыңызшы, біз оған не істеуге көмектестік? Ой қозғау. **Балалар, біз көп жұмыс жасадық, қонжыққа көмектестік, қолдарымыз өте шебер, ал енді** **Дид ойын: «Шебер қолдар»** Біз кездескенде қолдар не істейді?	сәулесін жинауға көмектесейік? Орманға барайық! Тез бару үшін поездға отыру керек. Қане поезд құрастырып алайық. **Дид ойын: «Жүрдек поезд»** **Пішіндерден поезд құрастыру. Поезд дауысы Аудио.** Олар орманға келеді, тиін шығып тұрған шұңқырды көреді. Балалар, қалай ойлайсыңдар, бұл шұңқырда не тұрады - Дұрыс, тиін! Ал сіз қалай болжай алдыңыз? Тиін ойыншық шығады, балалар тиінмен амандасады: - Сәлем, тиін! Егер сізде күн сәулесі болса, бізге олар өте қажет. Иә бар менде , бірақ моншақтарды	**барады.** **«Қош болыңдар!» дегендей,** **Қанаттарын қағады.** Сандықша ашылмайды. **Екінші тапсырма.** **Дид ойын: «Ағындардың ені бірдей ме?** Үлкен ағынды көрсет, ал енді кішкентай ағынды көрсет. Кең ағысты басып өтейік (балалар үлкен қадам жасайды). Ал енді тар ағынмен өтеміз (балалар кішкене қадам жасайды). «Неге біз алдымен үлкен, содан кейін кішігірім қадам жасадық?» (Балаларды сөздерді кеңінен қолдануға үйрету.) Осы ағын сулардың	түсті? балалар сары **Тәрбиеші:** Балалар, қай мезгілі екенін айтыңдаршы. Балалар: Күз мезгілі. Дала қандай ? Салқын. **Күз туралы тақпақ айтайық.** **Құстар қайтты ән салып,** **Бұлт шарлады аспанды,** **Қыс келеді жар салып** **Күзгі суық басталды.** Балалар енді қыс мезгілі келе жатыр. Біз қыста серуенге шыққанда көшеде не киеміз. Ал қуыршақтар бізге бас киімсіз келді. Балалар, менде қалпақ бар, бірақ қай қуыршаққа қай қалпақты кигізерімді білмеймін. Маған көмектесесіңдер ме? **Миға шабуыл** **Үлестірмелі**

	Дид ойын: «Кірпінің тікенектері» Балалар себеттен қыстырғыштарды алып кірпіге қыстырады. Тәрбиеші: Ой, кірпі қандай тікенді болып кеткен! (кірпіні жаңа инелерін сипайды) Біз кірпіге инелерді табуға көмектестік, ол бізге қояндарға орамжапырақ берді. **«Рахмет» деп, саяхатымызды жалғастырайық.** **Тәрбиеші:** қараңдаршы, гүлді шалғын алда, ал оның үстінде тағы нелер бар?Балалар: бұлар қоңыздар. Оларға біздің көмегіміз керек. Қоңыздар әдемі	Біз қоштасқанда қолдар не істейді? Ал егер қоянды көрсеткіміз келсе? Қояндар сияқты секіріңіз және секіріңіз. Есікті қалай қағамыз? Ал үнсіз қалатынымызды қалай көрсетуге болады? Ал мысықты саусақпен қалай қорқытпақпыз? Өзіңізді алақаныңызбен қалай мақтауға болады? Алақанға «Ура» деп айтайық Мына сыйлықтар мен қонжықты алып, әтешке баруға асығайық. **Ғажайып сәт** Ой балалар, кім жылап жатыр? (тышқан) Жолда тышқан кездеседі. Балалар тышқан әтешке бергісі келіп бұршақ пен тары	жинауға көмектессең ғана қайтарамын, олар менің қолымнан түсіп кетіп шашылып қалды. - Әрине, көмектесеміз. **Дид ойын: «Моншақты жина»** Ақ картон парағына жіп сызылады және түрлі-түсті моншақтардың контуры сызылады, төрт түсті (көк, қызыл, жасыл, сары) пластилинді моншақтарды төмен басу арқылы жіпке бекіту керек. міне, бізде түрлі-түсті моншақтар дайын. Педагог орындалудың дұрыстығын тексереді, тиін балаларға рахметін айтып, күн сәулесін береді. Балалар әрі қарай жүреді, олар басқа ұя	үстіне үлкен және кіші көпірлер жапсырамыз. **Дид ойын: «Үлкен кіші көпірлер»** Тапсырманы орындадық. Сандықты ашуға тырысайық. әлі ашылмайды. **Қу түлкі келесі тапсырманы дайындады.** **Үшінші тапсырма.** «Қараңдаршы, балалар, сандықтың үстінде бейнелер бар. Бұл не?» Балалар: «Үйлер». «Олар бірдей ме, әлде әртүрлі ме?» Үйлер биік және аласа Геометриялық пішіндерден үй құрастырайық. **Дид ойын: «Үйлер»** Алдымен биік үй. Қандай геометриялық	**материалдармен жұмыс.** **Балаларды топқа бөлу.** **Балалар пальтоның түсі бойынша қалпақтарды алып қуыршақтарға жапсырады.** Әр түрлі қалпақтарды араластырып тастау **1-топ:** Қызыл пальтоға қалпақ жапсыру **2-топ:** Жасыл пальтоға қалпақ жапсыру **3-топ:** Сары пальтоға қалпақ жапсыру.Тәрбиеші: Балалар мына сөмкеде тағы бірдеңе бар, көрейік **«Ғажайып қап» ойынын ойнауға шақырады.** Балалар сөмкеден жемістерді алып, сенсорлық эталондарын атайды.

	жерлерінен айырылып, ұша алмайды. Біз оларға көмектесуіміз керек. ***«Қоңыздар» жаттығуы.*** Балалар пластмасса бөтелкелерден тығындарды, қоңыздың артқы жағындағы дақтарды айналдырады және бұрады. Түсті бекіту үшін түрлі түсті тығындарды сәйкес түсті қоңыздарға бұрандамен бекітеді.Тәрбиеші: қандай қоңыздар көлемі бойынша ашық жерге ұшып келді?Балалар: үлкен және кіші. Тәрбиеші:. Қандай қалпақшаны үлкен қоңызға, ал кішкентайға	тұқымын жинады, ол, барлық қапшықтарды байқаусызда араластырды, енді ол қай қапта бұршақ, қай қапта тары бар екенін білмейді. ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Тышқанға бұршақ пен тарының қандай болатынын ермексаздан жасап көрсетейік.*** Балаларды топқа бөлу. ***1-топ:*** Бұршақ мүсіндеу ***2-топ:*** тары мүсіндеу. Бұршақ үлкен, тары майда. ***Дид ойын: «Дән жинау»*** Тышқанға көмектесейік, қолдарыңызға бір дорбаны алып, саусағыңызбен дорбаны сипап, айтайық: - Ішінде не бар?	көреді. - Ал мына ұяда не тұрады? Балаларды ұяға қолын салып көреді. (ішінде тікенді кірпі доп жасырылған) Кірпі пайда болады. Балалар онымен амандасады. - Сәлем, кірпі! Ал сізде күн сәулесі бар, олар бізге өте қажет. Иә, бірақ менің кірпілеріммен ойнасаңдар (массаж доптары) қайтарамын. Балалар мәтін бойынша ойын ойнайды: Массаж «Кірпі» Мәтін: Бірде біз орманда серуендеп келе жатып, біз кірпіні кездестірдік (олар допты сол жақтан оңға қарай жылжытады) Ормандағы ашық жерде, үлпілдек	фигураларды қолданамыз? Балалар - «Үлкен сары шаршы, үлкен көк үшбұрыш, үлкен шеңбер». Енді аласа үй. Қандай геометриялық фигураларды қолданамыз? Балалар - «Кішкентай жасыл шаршы, кішкентай көк үшбұрыш, кішкентай сары шеңбер». Тапсырманы орындадық па?» Бірақ сандықша ашпайды ***Төртінші тапсырма. «Біз карталарды бояп, жетіспейтін мәліметтерді толтыруымыз керек».*** Бұл не?» Балалар - «Күн	***Алма (не?) –*** жасыл, дөңгелек, тегіс, қышқыл және тәтті т.б. ***Алма (не?) –*** қызыл, дөңгелек, тегіс, тәтті т.б. ***Алма (не?) –*** сары, дөңгелек, тегіс, иісі жақсы т.б. ***Лимон (не?)*** - сары, қышқыл, дөңгелек немесе сопақ, ащы, кішкентай және т.б ***Апельсин (не?) –*** апельсин, дөңгелек, тәтті, т.б. Тәрбиеші: Балалар, ал біздің тамаша дорбамызда сылдырмақ бар, солармен билейік. «Сылдырмақ» музыкалық ойыны. Ой, қандай жақсы биледік, қонақтарымызға ұнаған шығар, солардан сұрап көрейік.

	қандай қалпақша жабамыз? ***Сергіту: «Біздің қолдар»*** *Балалар, қараңдаршы, үстелдерде не бар?Балалар: қояндарға арналған киім.* *Тәрбиеші: дұрыс, тек киімдерді жөндеу керек.* ***Дид ойын: «Қоянға көмектесейік»*** *Алдымен жамауды алайық. Балалар қояндардың киімдеріндегі тесіктер қандай Балалар: шеңбер, үшбұрыш.* *Тәрбиеші: Дұрыс.Енді қояндардың киімдеріне жамау жапсырайық.* *Педагог әр баладан пішіннің түсі*	*(Балалар қапта не бар, үрме бұршақ немесе тары ұстап анықтайды).* *Балалар өздерімен бірге бір қап үрме бұршақ, бір қап тарыны, тышқанды ертіп кетеді.* *Балалар, біз киіндік, сыйлықтар алдық, мен сендерге тағы да шарлар алуды ұсынамын.* *Балалар шарлармен үстелге келеді, өздері қалаған шарды таңдайды.* *-Балалар, сендерде қандай әдемі шарлар бар. Олардың түсі қандай екенін білесіз бе? (қызыл, көк, жасыл, сары, ақ).* *- Ал маған кімнің кішкентай шарлары бар екенін көрсетіңіз бе?* *Кімде үлкен шарлар бар?*	*қарағайдың астында кірпі жүрді.(допты айналмалы қозғалыста алақан арасында домалатады)* *Ол кірпілермен отырды (сол аяқпен домалату) Кішкентай балалар (оң аяқпен домалату) Арқасында инелер бар, шыршаның инелері сияқты (еденде домалату, айналмалы қозғалыспен) Қорықпа кірпі біз (екі қолмен өзімізге қысамыз) Біз қазір достасамыз (қолдарын созып, алақанда көрсету)* *Бірге ойнаймыз, (доп екі қолдың арасында домалатылады) алақандар айналмалы қозғалыста) Кірпі балалар менің алма жегім келіп тұр.* *Маған алма тауып беріңдерші.*	*шуағы».* *Күннің түсі қандай?* *Дұрыс, сары. Күннің сәулелері бар.* ***Шар. Қандай түс?»*** *Балалар – Жасыл* *Бұл не? Балық.* *- Оның түсі қандай?* *Балалар қызыл.* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Осы суреттердің жетіспейтін бөліктерін осындай түстермен бояу.* *Керемет Сандықша ашылды.* *Ішінен тәтті конфеттер шығады.* *Балаларды мадақтау.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу*** *Арақашықтықты, бірдей қарқынды сақтап бір қатарменжүру.*	*Педагог қуыршақтардың бірін құлағына алып келіп, балаларға қуыршақтардың бізді қатты ұнатқанын және олар бізбен бірге қалғысы келетінін айтады.Балалар, қуыршақтарды тобымызға қалдырамыз ба? Олар бізбен қайда тұрады?* *Балалар оларды қуыршақ бұрышында қалдыруды ұсынады.* *Педагог балалармен бірге қуыршақтардың қайда тұратынын көрсетеді.* *Біздің тобымыз ыстық, олар пальтосын шешкісі келеді, сондықтан оларға әдемі көйлек керек.* ***Дид ойын: «Қуыршаққа көйлек»*** *Трафареттегі үлгі бойынша көйлектерді*

	қандай екенін, қандай геометриялық пішінге ұқсайтынын сұрайды. ***Орман үні жай музыка.*** *Бұл орманда аю тұрады. Аю алма мен сәбіз салынған себетін құлатып алды. Себеттері сынып қалыпты. Аюға себетін құрастырып берейік.* ***Дид ойын: «Аюдың себеті»*** *Екі түсті себет құрастыру.* ***Дид ойын: « Алма мен сәбіз»*** *Аюға бір түсті себетке сәбіз мен алма жинауға көмектесу керек. Балалар, сәбіздің түсі қандай? Оны қандай түсті себетке*	*- Кімде ұзын шарлар бар?* *- Балалар көтереді, көрсетеді.* *Балалар, бізге шарларды ұстау ыңғайлы болу үшін оларға жіп байлау керек.* ***«Доптың түсіне сәйкес лентаны таңда» ойыны.*** *- Міне, біз шарлар үшін әдемі ленталар алдық. Міне, Әтештің үйі. Олар үйді қағады. Әтеш шығады. Балалар Әтешпен амандасады, сыйлықтар береді, би билейді, «Туған күніңмен» әнін айтады. Әтеш балаларға тосын сый дайындағанын айтады.* *Әтеш допты тесіп, ішінен тосын тәттілер төгіледі.* ***Әтешке туған күніне тақпақ айтып берейік***	*Балалар кірпіге алма жасап берейік, әйтпесе күн шуағын бермей қояр.* ***Дид ойын: «Кірпіге алма сыйлаймыз»*** ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Ермексазбен жұмыс жасау жолдарын түсіндіру. Қызыл түсті ермексаздан алма жасау.*** *Кірпі алғыс айтып, күн сәулесін береді. Балалар әрі қарай барады, олар бір бөшке бал бар көреді.* *- Балалар, мұнда не тұрады, бал жегенді ұнатады ма? (балалар жауап береді).* *Аю пайда болады. Сәлем аю! Ал сізде күн сәулесі бар, олар бізге өте қажет.* *- Иә, бірақ көмектессең қайтарамын. Менің*	*«Біз қадамды басамыз»* *Біз қадамды басамыз,* *Шапалақты соғамыз,* *Басымызды да біз иіп.* *Қолды жоғары созамыз,* *Төмен қолдытүсіріп,* *Бір-бірімізді жетектеп,* *Шеңбер құрып жүреміз,* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.Ойын:«Орыныңды тап!»*** *Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып жүгіру – тепе-теңдікті сақтай отырып сәкіге шығады.* ***1.Ойын:«Соқтығыс па!»*** ***Кедергілердің***	*мақта таяқшасы арқылы бояу.* *Қуыршақтарға сыйлау.* ***Қуыршақтарға арнап тақпақ айтып берейік олар қуанып осы жерде тұрсын.*** *<u>Қуыршақтар күледі</u>* *Шомылады қуыршақ,* *Жуынады қуыршақ.* *Таза қалпы төсекте* *Тынығады қуыршақ.* *Балалардымадақтау.* ***Ұлттық ойын: «Сақина салу»***

	саламыз?ал алманың түсі қандай? Оны қандай себетке саламыз? ***Аю себетті ұмытып қалмас үшін себеттердің сыртына салынған сәбіз бен алманы бояуымыз керек.*** ***Балаларды 2 топқа бөлу.*** ***1-топ: себеттің сыртындағы сәбізді бояу*** ***2-топ: Алманы бояу.*** *Тәрбиеші: Рахмет балалар, сендер бүгін барлық тапсырмаларды орындадыңдар. Алғыс ретінде аю бізге сәбіз мен алма сыйлады.* ***Ой қозғау.*** *Қараңдаршы, себетте не*	***Әтешке қарап ән салып, Әнші болған балапан.*** ***Әтеш болып шақырып,*** ***Соқшы, қане, алақан.*** *Балалар: Әтештің туған күніне естелік болсын оның достарын салып берейік* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ:*** *Қонжықты бояу* ***2-топ:****Тышқанды бояу* ***3-топ:*** *Әтешті құрастыру* *Балалар әтешке рақмет айтып қоштасады.* ***Топқа келу.*** ***Сұрақ-жауап.*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу*** *Арақашықтықты, бірдей қарқынды сақтап бір қатарменжүру.*	*шалбарым жыртық. Маған шалбарымды жөндеуге көмектесіңдерші. Менде жамаулар көп. Ал аюдың шалбарындағы жамаулар қандай? (шеңбер, шаршы, үшбұрыш).* ***Дид ойын: «Жамауды қою»*** *олар сәйкес пішіндегі жамауды таңдап шалбарды жамайды. Аю балаларға алғысын айтып, күн сәулесін береді.* *Балалар әрі қарай жүреді, қоянды көреді (А3 парағына сұр қоян салынған). Сәлем, қоян! Ал сізде күн сәулелері бар ма, олар бізге күн үшін өте қажет.* *- Иә, қояндарымның қысқы киімдерін ауыстыруға көмектессеңдер ғана*	***арасынан «жыланша» жорғалау*** *(бір қатарда бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 кедергі бар**)** – еңбектеу кезінде кедергілерге соқтығыспау керек.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бақалар».*** *Бақалардың секіру ерекшелігіне назар аударады.* ***Ұлттық ойын: «Ұшты-ұшты»***	

	бар?Балалар: Алма, сәбіз, орамжапырақ және қояндарға арналған киімдер. Балалар, қараңдаршы, бізге не келе жатыр? Қоян. *Қоян біз саған көмектесу үшін барлық тапсырмаларды орындадық. Мынау сенің көжектеріңе сыйлық Қоян: Рахмет балалар, сендер маған және менің қояндарыма көп көмектестіңдер. Мен де рахметімді айтқым келеді, менен мына тәттілерді қабыл алыңыздар.* *Рахмет саған қоян. Міне, біздің балалардың бақшаға қайтатын*	*«Біз қадамды басамыз»* *Біз қадамды басамыз,* *Шапалақты соғамыз,* *Басымызды да біз иіп.* *Қолды жоғары созамыз,* *Төмен қолдытүсіріп,* *Бір-бірімізді жетектеп,* *Шеңбер құрып жүреміз,* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.Ойын:«Орыныңды тап!»*** *Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып жүгіру – тепе-теңдікті сақтай отырып сәкіге шығады.* ***1.Ойын:«Соқтығыспа !»*** ***Кедергілердің арасынан «жыланша» жорғалау*** *(бір қатарда бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта*	*беремін. Балалар тапсырманы орындайды: қоянды қатты щеткалармен ақ боямен бояйды («шашырату» әдісімен). Қоян балаларға алғысын айтып, күн сәулесін береді. Жарайсыңдар балалар. Барлық сәулелер жиналды! Балабақшаға қайтатын уақытымыз болды. Поезд әнінің әуенімен балалар топқа қайтады* *Көңілсіз күнге шуақтарын жапсырып береді. Балалар, Қараңдаршы, күніміз көңілді, күлімсіреп қалды! Күн балаларға рахметін айтады. Рахмет, қымбатты балалар! Сіз маған сәулелерді таптыңыз, маған көп көмектестіңіз!*		

	уақыты келді. Балалар, айтыңдаршы, біз бүгін қайда болдық? ***Балалар: орманда.*** *Тәрбиеші: Ал біз орманда неге көмектестік? (кірпі, қоңыз, аю). Балалар, сендерге біздің саяхатымыз ұнады ма? Қоянға «Қош бол» дейік. Қош бол, тағы кездескенше!* ***Музыка*** Пән жетекшісінің жоспары бойынша **Ұлттық ойын: «Ақсерек-көксерек»**	*орналасқан 4 кедергі бар**)** – еңбектеу кезінде кедергілерге соқтығыспау керек.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бақалар».*** *Бақалардың секіру ерекшелігіне назар аударады.* **Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»**	***Ұлттық ойын: «Түйілген орамал»***		
Серуенге дайындық	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды ,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ*

	ұстау және жинау	*жүруге дағдыландыру.*	*киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*жүруге дағдыландыру.*	*киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №2*** *Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа бақылау жасау.*	***Картотека №3*** *Балабақша ауласындағы құстарды бақылау*	***Картотека №4*** *Күз мезгілінде желді бақылау*	***Картотека №6*** *Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау*	***Картотека № 7*** *Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.***				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну***				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты*

	орындыққа іліп қоюды пысықтау.		*жасау*	*Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№5.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап* *Бір демалып алайық.*	***№6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№ №7.*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№8*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Тыныс алу жаттығулары* *Аю жүрді орманда* *Қорбаң, қорбаң, қорбаңда* *Көріп қалып жидекті* *Жұлып алып иіскеді.*	***№ 10.*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ояту* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.***				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті	***Тосын сәт.*** *Қанқызының келуі Балалар мен*	***Дид ойын: «Жаңылма» Бұл бала қай***	***Қызығушылықтарын ояту. Өлең оқу Ш. Смаханұлы. Доп***	***Ғажайып сәт:*** *Аудиодан құстардың дыбысы.*	***Тіл ұстарту жаттығулары*** *Күз туралы Үз – үз –*

(қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*достарымнан адасып қалдым маған көмек керек.* ***Дид ойын: «Қанқызының достары»*** ***Ой дамыту.*** *Үлгі көрсету. Ермексаздан мүсіндеу жолдарын түсіндіру.* *Балалардың өз бетінше жұмысы.* ***Қауіпсіздік ережесі:*** Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа,	***бала?*** *Қарашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай* *Киімі мұнтаздай* *Жарайсың балақай* *Дейміз біз мадақтай* ***Салыстыру*** ***-Анау бала, Бетін қара,*** *Кір қожалақ, қап-қара* *Тырнағы өскен,* *Шашы көптен* *Алынбаспты –ау масқара* *Сұрақ –жауап* *Осындай бала болмас үшін не істеу керек?* ***Өрт қауіпсіздігі:*** Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	*Добым менің, добым менің,* *Өзің неткен көңілді едің.* *Зымырайсың, құтыңдайсың,* *Бірақ менен құтылмайсың.* ***Сұрақ-жауап*** *Өлеңде не туралы айтылған?* ***Ой дамыту*** ***Доп туралы түсінік беру.*** *-Сұрақ – жауап . Доп қандай?* *-Оның пішіні қандай?* *-Доп неге ұқсайды?* *-Доп қандай қимыл жасайды?* *-Доптың түсі қандай?* *-Доп неден жасалған?* *-Біз доппен қандай ойындар ойнаймыз?* ***Жұмыс жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету*** ***Дид ойын:***	*Есік ашылып құс келу.* *Балалардан көмек сұрауы* *Күн салқындады, менің де достарымның да қарны ашты.* *Бізге жем керек.* *Ендеше құстарды тамақтандырайық.* ***Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру.*** *Ермексазды жұмсарту әртүрлі әдістерді көрсетіп түсіндіру* ***Балалардың өзіндік жұмыстары.*** ***Дид ойын: «Құстарды тамақтандырайық»*** *Есу, жұмсарту әдістерін пайдалана отырып сопақша, домалақ пішіндерден құс бейнесін жасап, шымшу әдісімен жем жасау.*	*үз, Жаңбырлы Күз. Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ. Ел – ел – ел, Соғады жел.* *Іс – іс – іс, Піседі жеміс. Дай – дай – дай, Жинаймыз бидай.* ***«Саусақтар ойнайды»*** ***Саусаққа арналған жаттығу:*** *Бала,бала,балапан,* *Қане,қайсы алақан,* *Саусақтарың әйбат,* *Былай-былай ойнат,* *Бас бармақты атаңдар,* *Балан үйрек тағы бар* *Ортан терек олда бар* *Шылдыр шүмек ол да бар,* *Кішкентай бөбек қарап тұр* *Бәрінің атын атап жүр.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу.***

	тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық	***«Күшті доптар»*** *Шарты: доптар көрсете отырып, сұрақ қою.* *Өз беттерінше жұмыс жасау.* **Жол ережесі:** ***«Жол ережелерін білу және сақтау»*** ***Мақсаты: Жол ережелерін балалармен нығайту; бағдаршам мәндерін қайталау.*** ***Материал: Қала көшелерінің суреттері.*** ***Ойын барысы: Балаларға бағдаршам туралы жұмбақ, бағдаршам түстерінің мағынасын талқылау, жолдағы жағдайларды талдау және кейіпкерлердің дұрыс жүрісі сұралады.***	*Құстарға жемді көп беріңдер, жемді көбірек шашсаңдар, құстар тез тояды.*	*«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар бетперде-шапканы киеді).* *Шеңбер бойымен тұру.* *«Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сырттай бақылайды.* *Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды.* *«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр.* *«Ана-торғай» оянды, Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешу? Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар.* *Нұсқаушы тағы да*

					ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады. *Бір ғана сәтке көз ілікті, Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***І.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.* ***2.«Қанатымызды жаямыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай*

					жасаймыз, 4 рет қайталаймыз. ***3.«Жуынамыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз.* ***4.«Дән тауып алайық».*** *Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз..* ***5.«Ұшуды үйренеміз».*** *Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру.* *6.«Біз өсеміз». Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде.* ***Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,*** *б.қ. – тынысшығарамыз. Негізгі қимылдың түрлері:*

					1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз». *2.Бөренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік».* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»*** *Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз.* *Бір сапқа тұрып бәріміз Алыс жаққа барамыз.* *Ондадәмдіднндер бар, Сендергеарнапсақталды.*
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека №2*** ***Дид ойын: «Макарон моншақтар»*** ***Мақсаты:****Балалар макороннан*	***Картотека №7*** ***Дид ойын: «Балықты ұста»*** ***Мақсаты:*** *балалартүсі арқылы топтастыруды біледі.*	***Картотека №14*** ***Дид ойын: «Қонжықтар»*** ***Мақсаты:*** *Заттардың мөлшерін , шамасын салыстыра*	***Картотека №16*** ***Дид ойын. «Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балалар екі суреттің немесе*	***Картотека №17*** ***Дид ойын. «Үйлерге орналастыр»*** *Мақсаты: Балалар ойын арқылы түстер*

	моншақ жасай алады.		*алады.*	*заттың айырмашылығын таба алады.*	*салыстырып, сәйкестендіруге үйренеді*
Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №2*** *Ауладағы қыдырып жүрген мысыққа бақылау жасау.*	***Картотека №3*** *Балабақша ауласындағы құстарды бақылау*	***Картотека №4*** *Күз мезгілінде желді бақылау*	***Картотека №6*** *Күзгі ауа-райындағы өзгерістерді бақылау*	***Картотека № 7*** *Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеуБалаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық				
Кешкі ас	***Балаларды үстел басына жәйғастыру.Ас алдында қолды жууға дағдыландыру.***				

Балалардың дербес іс-әрекеті	***Қарапайым саусақ ойындары***	***Қуыршаққа киім кигізіп ойнау***	***Доптармен еркін ойнау***	***Суретті шимайлап салу***	***Ертегі тыңдау***
Балалардың үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Бүгін балалар әртүрлі ойыншықтарды қатты және жұмсақ деп бөліп ойнады. Сезіну арқылы ажыратуға үйренді. Үйде қатты (шар, кубик) және жұмсақ (қуыршақ, жастық) заттарды бірге салыстыру пайдалы.	*Бүгін балалар суреттерден үй жануарларын таныды. Атын атауға тырысты. Үйде үй жануарларының суретін көрсетіп, «мынау не?» деп сұрау пайдалы.*	*Бүгін балалар орындықтың үстіне шығып, қайта түсті. Қимыл-қозғалысын үйлестіруге талпынды. Үйде қауіпсіз жерге жастық қойып, «шығып – түсу» ойынын ойнауға болады.*	*Бүгін балалар түрлі қақпақтарды ашып, қайта жапты. Ұсақ моторикасын дамытты. Үйде бос бөтелкенің қақпағын бұрап ашып-жабу ойыны пайдалы.*	*Бүгін балалар матаның түрлерін ұстап көрді (жұмсақ, қалың, тегіс). Сезіну арқылы айырмашылықты түсінді. Үйде әртүрлі маталарды көрсетіп, «қайсысы жұмсақ?» деп сұраңыз.*

Тексерілді:

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Топ: Кіші топ «Айгөлек»
Балалардың жасы: 2 жас
Қандай кезеңге жасалды : 24.11 – 28.11.2025ж IV-ші апта
Апта дәйек сөзі: «Жауапкершәләк-табыстың кілті»

Күн тәртібінің үлгісі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
	Қр әнұраны				
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – баланы ұлттық өнермен қарсы алу, рухани байлыққа жетелеу. «Айжан қыз»***	***Домбыра әуені – бүлдіршіннің көңілін көтеру, қазақ мәдениетіне жақындату. «Қос алқа»***	***Күй әуезі – баланың бойына әсемдік пен ұлттық сезім ұялату. Саржайлау»***	***Күй күмбірі- Қоңыр домбыра үнімен баланы мейіріммен қарсы алу, өнерге баулу «Бұлбұл»***	***Күй күмбірі – баланың жүрегіне ұлттық тәрбие нұрын себу. «Көңілашар»***
	Баланы есімімен атап қарсы алу. Қолынан ұстап, топқа енгізу. Жұмсақ ойыншыққа бағыттау.	*Баланы сабырлы үнмен қарсы алу. Сәлемдесуге үйрету Кубик немесе пирамидка ойынына тарту.*	*Баланы есікте күлімсіреп қарсы алу. Киімін шешуге көмектесу. Достарына қосып, кілемшеге отырғызу.*	*Баланы есімімен шақырып қарсы алу. «Қайырлы таң» деген қарапайым сөзге жауап беруге үйрету. Сурет қарау немесе бояуға тарту.*	*Баланы тыныш дауыспен қарсы алу. Достарымен бірге үстел ойынына бағыттау. «Жарайсың» деп қолдау сөз айту.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен	***Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.***				
	Әңгімелесу: Мейірімділік пен ізгілік – адамдық қасиет Кеңес:	***Әңгімелесу: Еңбекқорлық – тәрбие негізі Кеңес:*** *Балаға шағын тапсырмалар беріңіз:*	***Әңгімелесу: Қауіпсіздік – басты қағида Кеңес:*** *Пешке, электр розеткасына, өткір*	***Әңгімелесу: Тазалық пен ұқыптылық – денсаулықтың кепілі***	***Әңгімелесу: Табиғатқа қамқорлық – адамгершіліктің бастауы Кеңес:*** *Баланы*

<table>
<tr><td>әңгімелесу, кеңес беру</td><td>Жануарларға қамқор болуды, кішіге мейірімді, үлкенге ізетті болуды үйретіңіз. «Жақсылық жасаған адамды бәрі жақсы көреді» деп түсіндірген дұрыс.</td><td>ойыншықты орнына қою, үстел үстін сүрту. «Еңбек етсең – еліңе сыйлы боласың» дегенді жеңіл мысалмен жеткізіңіз.</td><td>заттарға жақындауға болмайтынын айтыңыз. «Абай болу – өзіңді қорғау» деген сөзді қайталап үйретіңіз.</td><td>Кеңес: Балаға қолын жууды, киімін таза ұстауды үйреткен жөн. Тазалықты қарапайым тілмен түсіндіріңіз.</td><td>кішкентайынан табиғатты аялауға үйрету керек. Гүлге су құюды, қоқысты қоқыс жәшігіне тастауды көрсетіп, «тазалық – тәртіптің белгісі» екенін ескертіңіз.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникатив
тік, шығармашылық, эксперимент ал
дық, еңбек, қимыл, бейне
леу, дербес және басқалары)</td><td>Картотека №4 Сиқырлы суреттер Мақсаты: балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.</td><td>Картотека №5 «Әдемі гүл» Ойынның мақсаты: Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру</td><td>Картотека № 11 «Түрлі түсті моншақтарды тізу» Ойынның мақсаты: Түстеріне қарай кезектестіріп тізуге үйрету</td><td>Картотека №12 «Ажырат» Ойынның мақсаты: киімдерді ажырата білуді үйренеді.</td><td>Картотека № 20 «Қай жануар артық» Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Коммуникатив дағдыларды дамыту картотекасынан</td></tr>
<tr><td>Ертеңгілік жаттығу</td><td>Қараша айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td><td>Қараша айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. Жаттығу кешені қосымша тіркелген</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Таңғы ас</td><td colspan="5">Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту</td></tr>
<tr><td>Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.</td><td>Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.</td><td>Таңғы асқа отыру.
Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.</td><td>Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.</td><td>Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.</td></tr>
<tr><td>Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)</td><td>«Смарт бала» жобасы
Ойын: «Түсті киім»
Тәрбиеші: «Менің қызыл орамалым бар, ал сендердің үстілеріңде қызыл бар ма?» деп сұрайды.
Балалар өз киімдерін көрсетеді.
Мақсаты: түстерді</td><td>«Балалар кітапханасы» жобасы
Ойын: «Ертегідегі табиғат»
Тәрбиеші: «Бауырсақ қайда домалап жүрді?» дейді.
Балалар: «Орманда!».
Мақсаты: ертегіні табиғатпен байланыстырып түсіндіру.</td><td>«Еңбегі адал жас өрен» жобасы
Ойын: «Киімді орнына қоямыз»
Тәрбиеші: «Көйлекті қайда ілеміз? Ал аяқ киімді қайда қоямыз?» деп көрсетеді.
Балалар ойыншық киімдерді іледі, аяқ киімді қорапқа салады.
Мақсаты: ұқыптылыққа, еңбекке үйрету</td><td>«Шабыт» жобасы
Ойын: «Күн шықты – күн жасырынды»
Тәрбиеші: «Күн шықты!» дейді – балалар қолдарын жоғары көтеріп күлімдейді.
«Бұлт келді, күн жасырынды!» – балалар еңкейіп, басын жасырады.
Мақсаты: ауа райын сезіну, қимыл арқылы қиялды дамыту</td><td>«Ұшқыр ой алаңы» жобасы
Ойын: «Кім қайда тұрады?»
Тәрбиеші: «Құстар қайда тұрады?» – балалар: «Ағашта!».
«Балық қайда тұрады?» – «Суда!».
Мақсаты: табиғаттағы тіршілікті түсінуге үйрету.</td></tr>
</table>

	ажырату, байқағыштықты дамыту.				
Кестеге сәйкес ҰІӘ	***«SMART BALA» жобасы - ҰІӘ негізгі бағыты –*** *баланың танымдық және интеллектуалдық қабілеттерін дамыту.*				
	Табиғат бұрышына саяхат. *Табиғат біздің анамыз Табиғатқа баламыз Иіліп сәлем береміз Біз әдепті баламыз. -Табиғат бұрышында не көріп тұрмыз? -Гүлдер не үшін керек? -Неге далада гүлдер жоқ? -Енді гүлдің құрылысымен танысайық.(тақтаға үлгіні іліп көрсету)*	***Тосын сәт*** *Балалар, қараңдаршы, мұнда бір нәрсе бар. (Мыжылған қағазды көтереді) Бұл қағазды ормандағы Қызыл телпектің әжесі жіберген екен. Біз әжеге не болғанын білу үшін орманға саяхатқа барайық. Саяхатқа немен барамыз. Меніңше автобуспен барған дұрыс.* ***Дид ойын: «Саяхат автобусы»*** *Мына пішіндерден автобус құрастырып алайық. Әжейдің үйіне жолды қалай табуға болады? Бізге кім көмектеседі?*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін бізге қонақтар келеді, қонақтар өте көңілді, жасырынбақ ойнағанды ұнатады. Сендер олармен ойнағыларың келе ме? Ал, ендеше қараңдар, Бір, екі, үш, бірінші қонақ шығады – Ешкім жоқ, тағы айтайық: Бір, екі, үш, бірінші қонақ шығады! (Экранның артында үлкен үшбұрыш көрсетіледі)* ***Ой қозғау.*** *- Балалар, мына геометриялық фигура*	***Қызығушылықты ояту Ой,ой не ұшып келе жатыр? Көбелек екен.*** *Қане көбелек туралы тақпақ айтайық. Көбелек –ау көбелек Гүлге қоншы көлбеңдеп. Аралар сияқты көбелекте гүлге келіп нәр алады екен* ***Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер» Шарты:*** *гүлзарға топырақтың орнына, қарақұмық жармасын салады. Балаларға жасанды гүлдерді таратып,*	***Қызығушылықты ояту.*** *Табиғат анадан хат келу. Балаларды табиғат патшалығына саяхатқа шақыру. Сиқырлы таяқша айнал, бізді табиғат патшалағына апар.* ***Табиғат бұрышы. Ғажайып дауыс.*** *Құрметті балалар! Табиғатта үлкен бір патшалық – өсімдіктер патшалығы бар Өсімдіктер патшалығында үш қала бар. Бірінші қала – ағаштар. Екінші қала – бұталар. Үшінші қала –*

	 Тамыры- өсімдіктерді жерде мұқият ұстап,сумен қамтамасыз етеді Сабағы - жапырақтардың күнге қарай көтеріліп өсуіне көмектеседі, жапырағы- қоректі күннің көзінен алады. ***Тәжірибе №1. «Біз бөлме өсімдіктерін өсіреміз»*** *Тәжірибе мынада, біз бөлме өсімдіктерін терезеден бұрып жібердік, бірақ олар жарыққа қарай иілді. Бұл құбылыс*	*(Экранның артында тиін пайда болады) Қараңдаршы, балалар, тиін. Мүмкін ол бізге көмектесетін шығар. Тиін, тиін бізге саятшыларға қызылтелпектің әжесіне баруға көмектесші.* ***Тиін.*** *Балалар, менде сиқырлы жаңғақ бар, ол қайда түссе, сол жерге бару керек. Рахмет тиін.* *Тәрбиеші:Жаңғақ лақтырады. Жаңғақ өзенге түседі. Балалар, қараңдаршы, жаңғақ бізді қайда апарды. Бұл не деп ойлайсыңдар? Иә, бұл өзен. Бұл өзеннен қалай өтеміз?* ***Қараңдаршы өзен әр жерден ағып, бөлініп қалған, қане өзенді құрастырып алайық.*** *Енді сапқа тұрып күштілігімізді көрсетіп аттап өтейік.*	*не екенін білесіңдер ме?* *- Дұрыс, үшбұрыш, бірақ қалай таптың? (оның бұрыштары бар).* *- Оның неше бұрышы бар екенін тексерейік?* *- Айтыңдаршы, неше үшбұрыш көріп тұрсыңдар? (бір)* *Үшбұрыштың түсі қандай?* *Түсі жоқ.* ***Ендеше үшбұрышты сары түске бояйық.*** *- Жарайсыңдар,* *- Балалар, қалай ойлайсыңдар, үшбұрыш жылдам жүгіре ме?* *Оның жылдам жүгіруіне не кедергі? (бұрыштары)* *– Ой, экранның артына тағы біреу тығылып, танысқысы келеді. Балалар, бірге айтайық: Бір, екі, үш,*	*гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер мен гүлдерді орнату. Ой балалар мына жақта не тұрған гүлдің бірде-бір күлтешесі ашылмаған екен Қане гүлдің күлтешесін ашу үшін не істеуіміз керек. Мына ізбен жүріп тақпақ жолдарын айтсақ күлтеше ашылатын шығар. Қане көрейікші. Кім тақпағын айтып гүлге барады екен. Балалар гүл туралы тақпақтарын айтып береді. Қараңдаршы тақпақ айтқан сайын гүлдің күл тешесі ашылып жатыр.* ***Дид ойын: «Гүл күлтелері»*** ***Шарты:*** *Гүлдің әр күлтесіне ермексазды жағу*	*шөптер, гүлдер.* ***Сурет бойынша жұмыс*** *Көше бойы аралас Қаптап өскен қара ағаш. Жемісі жоқ болса да, Саясы көп дара ағаш.* ***Дид ойын: Қайсысы ағаш, қайсысы бұта?*** *Олардың ұқсастығы мен ерекшелігі неде?* ***Тәрбиеші:*** *ағаштар – ең үлкен өсімдіктер. Олар көп жыл өмір сүреді. Ағаштардың діңі болады.* ***Бұталардың бойы ағаштардан төмен болады.*** *Олардың бірнеше жіңішке сабақтары болады. Діңі болмайды.* ***Ең кішкентай өсімдіктер – шөптер.*** *Олардың сабақтары жіңішке. Олар ұзақ өмір сүрмейді. Ағаштарда тамыр, бір дің және жапырақтар бар екенін анықтап, дәлелдейді. Бұталарда*

	фототропизм деп аталады. ***Қортынды:*** *Өсімдіктердің өсу бағытына жарықтың әсері бар деген қорытындыға келді.* ***Тәжірибе№2*** ***«Парақ түсін өзгерту»*** ***Тәжірибе барысы:*** *қыстырғыштарды ң көмегімен өсімдіктің жапырағына қалың қағаз жолағы салынды. Үш аптадан кейін қағазды алып тастады. Парақтың қағаздың астындағы бөлігі сарғайып кетті. Жарық түскен жапырақтың қалған бөлігі жасыл болып қала берді.*	*Міне орманға келдік. Енді әжемізді іздейік.* *Тосын сәт: Музыка даусы: Ой балалар мынау қызыл телпектің музыкасы ғой, демек әжеміз мына жақта. Олар Әжеге келіп, оның көңілсіз отырғанын көреді.* *Сәлеметсізбе әже, сізге не болды?* *Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен гүлімді жоғалтып алдым. Кім алып кеткенін білмеймін.* *Мен оған қамқор болдым! Суардым ! Олар ұшып кетті? Мен сандықшаны ашқанымда, ол бар болатын кенет бәрі ұшып кетті. Бір таяқ қана қалды. Әже, бұл таяқ емес. Балалар әжеге айтыңдаршы, бұл не?(сабақ)* *Сандықшада ағы не бар?* *Қағаз бар мен оны оқи*	*шық.* *Бұл фигураның аты қалай? Дұрыс, төртбұрыш.* *Төртбұрыштың бұрыштары бар ма?түсі қандай?* ***Түсі жоқ.*** ***Ендеше көк түске бояйық.*** *- Үлкен бе, кіші ме?* *- Қалай ойлайсың, шаршы жылдам жүгіре алады ма?* *Ал бұрыштар да шаршының жылдам жүруіне кедергі келтіреді.* *Үшбұрыштың жанына шаршы қоямыз.* ***Балалар, бірақ экранның артында тағы басқа біреу тығылып отыр.*** *Бірге айтайық: Бір, екі, үш, шық -.* *Мына геометриялық фигураны таныдыңдар ма?* *Оның шеңбер екенін қайдан білдіңдер?*	*арқылы әсемдеу.* *Барлығымыз ойын ойнайық, мына үлкен себет екен бұл себеттің түсі қандай екен? Ақ екен. Ендеше себетті мына гүлдермен әдемілеп безендірейікші.* ***Дид ойын: «Себетті гүлдендір»*** *Қане келіңдер мына гүлдерді себетке жабыстырайық. Қараңдаршы себетіміз қандай әдемі болып шықты* ***Бейнетаспадан гүлдерді тамашалау*** *(бейнефильм, бәйшешек, қызғалдақ, бақ-бақ өсіп шығуы)* ***Ой қозғау.*** *Гүлдерді қалай күту керек білесіңдер ме?* *-Гүлдер әдемі болып өсу үшін не керек?* ***Сергіту жаттығуы:***	*тамырлар, көп сабақтар және жапырақтар бар.* ***Дид ойын: «Қандай ағаш?»*** *Қайыңның діңін көрсетеді, оның жуан немесе жіңішке екенін анықтап, айтады. Бұтақтарын көрсетеді. Олар қандай – жуан ба, жіңішке ме? Қайыңның түсі қандай?* ***Сөздік жұмыс:ағаш, бұта, шөп, тамыр, дің, сабақ, бұтақ, жапырақ.*** ***Ой дамыту.*** *Ағаштарғакүзде не болады?* *(Ол ұйықтайды, қысқадайындалады). Ағаштар көптеген жануарлар үшін тұрақ, пана. Ағаштан жиһаз, қағаз, ағаш ойыншықтар, ыдыс, музыка аспаптарын жасайды. Ағаштар біз тыныс алатын ауаны зиянды заттардан*

	Тәжірибе мынадай қорытындыға келді: өсімдік тек жарыққа қол жетімділік шектеулі жерлерде ғана түссізденеді. ***Неліктен жарықта ғана өсімдіктер жақсы дамып, жапырақтары жасыл, ал қараңғыда жапырақтар сарғайып кетеді?.*** *Өсімдіктер күн сәулесін одан өз тағамын «пісіру» үшін пайдаланады* ***Дид ойын: «Гүлдерге қамкорлық»*** ***Балалар түстер арқылы 3 топқа бөлу.*** ***1-топ Қызыл гүл.*** ***2-топ Жасыл гүл.*** ***3-топ Сары гүл.*** *Әр топқа тапсырма беру.* ***1-топ :Дид ойын.***	*алмаймын! Сіз оқыңыз.* *Педагог: «Сиқырлы гүлді өзің салғанда қайтып келемін» деген жазбаны оқиды.* *Әже сурет салу! Ал мен сурет сала алмаймын.* *Уайымдамаңыз, біз сізге Сиқырлы гүлдерді қалай салу керектігін көрсетеміз,* ***Менің сүйікті бұрышым.*** *Мен барлығын біздің ертегі шеберханаға шақырамын Ал әже бізбен бірге оқиды және сурет салады.* *Бүгін тығынмен, мақта таяқшасымен сурет саламыз,* *Қажетті материалды таңдап, жұмысқа кірісу. Жұмыс кезінде өз қалпыңызды қадағалау. Жұмыстың дәлдігіне, жүйелілігіне, жұмыс орнын тазалауға көңіл бөлу* *Музыка әуенімен балалар жұмысты*	*-Дұрыс, оның бұрыштары жоқ.* *Шеңбердің түсі қандай?* ***Шеңберді жасыл түске бояймыз*** *- Үлкен шеңбер ме, кіші ме?* *- Жарайсыңдар, қарандаршы қандай көңілді шеңбер (айналдыру).* ***- (Экран қозғалады)*** *Балалар, ол жерде тағы біреу тығылып жатыр. Міне, біздің қуанышты қонақтарымыз. Оны шақырайық.* *- Бір, екі, үш, шықшы.* *- Бұл қандай фигура?* *Әрине, бұл ойнақы сопақша. (Сұрақтар мен әрекеттер шеңбер бойымен қайталанады).* ***Сергіту сәті.*** *Бір – тұру, созылу.* *Екі - иілу, иілу,* *Үш - үш қол шапалақтау,* *Үш басын изеді.*	*Шаршағанда ырғалып Гүлге ұқсап демалам* *Қолдарымды қозғалтып, Гүлдей болып жайқалам.* ***Екі топпен жұмыс:*** *І топ. Гүлдерді күтіп-баптау.* *ІІ топ. Гүлдердің бөліктерін зерттеу.* ***Дид ойын: «Гүлді көйлек»*** *Шарты: Көйлектегі гүлдерді мақта таяқшасымен бояу.* *Гүл өсірдім бөлмеме* ***Болат Үсенбаев*** *Үлгі болып өзгеге,* *Гүл өсірдім бөлмеме.* *Сұлулықтың сыйлығын* *Апарамын көрмеге.* ***Қортынды Балаларды мадақтау.*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.***	*тазартады, олар сонысымен пайдалы.* ***Тыйым сөздер*** *Бұтақтарды сындырып, жапырақтарды жұлуға болмайды.* *Ағаштарды қорғап, жаңасын егу қажет.* *Жан-жағына қарап, балабақшада ағаштан жасалған заттарды атауды сұрайды.* ***Сергіту сәті:*** *Ағаштар, міне,* *Мұнында үні – ш-ш-ш.* *Кейде жұмсақ, кейде шу, шу (2 рет)* *Кейдедауыл – гу де гу.* ***Ой қозғау.*** *Қайынныңдіңінсипайды, олқандай (Жұмыр, майда).* *Түсіқандай?* *(Мұндайақ-қарадің тек қайыңдағанаболатыны нтүсіндіру).* *Қайыңдақандайөзгеріс терболған?* *Ағаштыңжапырақтар ықайдакеткен?* *Оларкөп пе, аз ба?*

	«Гүлді қалай күтеміз» *Гүлдердің шаңын сүртеді, су құяды. (тәрбиешінің көмегімен)* ***2- топ:*** ***«Гүлге не қажет?»*** *Гүлге арналған құралдарды суреттен тауып гүлдердің қасына жапсырады.* ***3- топ:«Гүлдерді құрастыр»*** *Қиылған гүлдерді құрастырып, қандай гүл екенін айтады.* ***Сергіту сәті.***	*дәстүрлі емес сурет салу техникасымен орындайды* *Қарандаршы, әже, балалар қандай гүлдерді бояды. Ол саған ұнайды ма? Әже үстелден үстелге жүреді. Қандай әдемі гүл! Бұл одан да жақсы! Жоқ, бұл! Әлде мынау? Жоқ, білмеймін, бәрі әдемі.* *Жарайсыңдар балалар Рахмет балалар.* *Сіздердің арқаларыңызда мен сурет салуды үйрендім.* *Мен барып көрейін, менің гүлім оралды ма. Ол сандықшаны ашып гүлді алады.* *Керемет менің гүлдерім Қайтарылды! Сіздерге алғыс айтқым келеді. Менің сандықшамда сендерге арналған тәттілер бар.* *Әжемізге гүл туралы тақпақ айтып берейік.* ***Гүл***	*Төрт – қолдарды көтеліп.* *Бес - қолдарыңызды бұлғаңыз,* *Алты - тыныш отырыңыз.* *-Жарайсыңдар, балалар, мен тағы бір құпияны айтайын.* ***Ой дамыту.*** *-Үлкен геометриялық фигуралардың - ушбұрыш, шаршы, шеңбер және сопақ - үйде кішкентай інілері мен апалары бар. Бірақ олар бізге қалай жетеді, өйткені олар өте алыста тұрады?* *- Балалар, Карлсон бізге қонаққа ұшып келе алады, оның әуе винті бар және ұша алады. Енді мен оған телефонмен хабарласып, бізге көмектесуін сұраймын (мен телефон соғып жатырмын).* *- Сәлеметсіз бе,*	*Ойыншық қонжықққа назар аудартады.* *Алақанды соқ, соқ,* *Аяқтармен топ-топ.* *Қос шынтағы бүгілді,* *Көзге ұйқы тығылды.* *Қонжық, қонжық, шаршама,* *Бізбен бірге ойна да!* *Қонжықты ешкім естімейтіндей етіп жүруге үйретуді ұсынады – аяқтың ұшымен,аяқтың ұшына көтерілу, өкшеге түсу, қолды белге қою.* *Негізгі бөлім* *Жалпы даму жаттығулары.* *Лентамен* ***Б. қ.: «Оң-сол»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5*	*Жапырақтарқайдажатыр?* *Олардыкімжұлды?* *Шығармашылық бұрыш* *Балаларды топқа бөлу.* ***1- Топ:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы капуста қабығынан бастыыру әдісі мен ағаш суретін салу.* ***2-топ:*** *Жапырақтардан букет шығару әдәсі арқылы, жапырақтарды жапсыру.* ***3-топ:*** ***Ағаштар мен бұталарды суреттер арқылы құрастыру, салыстыру. Қайсысы үлкен неліктен?*** ***4-топ:*** ***Гүлдер мүсіндеу, түстерін атау.*** ***Тақпақ*** *Гүлзар бақта мекені* *Көрген кезде жөкені* *Елтіп жұпар иісіне,* *Ара қаптап кетеді.*

	Гүлдер, гүлдер, шоқ гүлдер, Қызыл гүлдер, көк гүлдер. (Орнына ақырын көтеріліп, қосылып тұрған қолдарын жайлап ашады) Тұра берші ырғалып, Тұра берші нұрланып.(Қолдарын баяу бұлғайды) Сол тұрғаның ұнайды, (Қолдарын басының үстіне апарып қосады) Құлпырғаның ұнайды. Ұқсап сәби балаға. (Тізесін бүгіп отырады, қолдарымен басын жабады). ***Дидактикалық ойын: «Гүлдерді толықтыр»*** ***Барысы:*** *Алқапта берілген гүлдердің жетіспеген бөлігін ермексазбен толықтыру.*	<u>***Болат Үсенбаев***</u> *Көркі болған үйімнің, Гүлді көрсем сүйіндім. Қызыл, аппақ гүлдерім Күнменен мың құбылдың. Балаларды мадақтау. (Балаларға тәттілер беріп, олармен қоштасады)!* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар бетперде-шапканы киеді). Шеңбер бойымен тұру. «Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сырттай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды.*	*Карлсон, сәлем, бұл кіші тобының балалары, біздің қонақтарды әкеліңізші, олар әлі өте кішкентай және бізге өз бетімен жете алмайды. - Балалар, Карлсон бізге келгенде біз пішіндермен ойын ойнаймыз.* ***Дид ойын: «Кішкентай адам»*** *- Кім бұл? Кішкентай адам. Оның басы қандай пішінге ұқсайды?* ***(Шеңбер).*** *денесі* ***(Сопақша).*** *Қолдары?* ***(Үшбұрыштар).*** *Аяқтары?* ***(Шаршы).*** *Осыларды ретімен жапсырамыз. -Тыңдаңдар, біреу ызылдап жатыр, қарайық . - Иә, бұл Карлсон келді. Сәлем Карлсон. Балалар, Карлсонмен амандасайық. Оның рюкзактарында не*	*рет қайталау/* ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. / 5рет қайталау/* ***Б.қ.: «Айқастыру»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айтур, атқа шалқайып, ленталарды жасыру*	***Қорытынды*** *Балаларды мадақтау.* **Ұлттық ойын: «Көкпар»**

	 Дид ойын: «Гүлдер әлемі» *Мақталы таяқшаны пайдаланып,нүктелеу әдіс-тәсілімен түймедақ гүлінің суретін салу.* ***Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.*** *-Табиғат бұрышында не бар?* *-Бөлме гүлдерін қалай күтеді?* *-Гүл атымен аталатын қыздардың аттарын білесіңдер ма?* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** *Пән жетекшісінің жоспары бойынша.*	*«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды, Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешу? Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар. Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады.* *Бір ғана сәтке көз ілікті, Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***I.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды*	*бар? Ой мен байқамай геом. фигураларды шашыратып жібердім.* *Балалар, барлық фигураларды жинап, өз орындарына - біздің көңілді қонақтарымыз тұрған жерге қоямыз.* *-Енді тексерейік, ешкім адасып қалған жоқ па?* *- Балалар, енді айтыңдаршы, неше үлкен үшбұрыш? (Бір). Ал кішкентайлар? (Көптеген). (Басқа геом. фигуралармен де солай).* *Мен сендерге тағы бір тосынсыйым бар.* *- Қараңдаршы, менде геометриялық пішіндер бар.. Мен геометриялық фигураны атаймын, ал сендер қолдарыңды жоғары көтеру*	*«жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.:* ***«Серіппе»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 сек/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.* *Маршпен жүру* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Шар» -ерніңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (3 - 4 рет).* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***I.Ойын: «Орныңды тап!».*** *Тоқтап және тапсырманы орындап (сәкіге шығу) шашыла жүгіру.* ***2.Жоғарыда тұрған***	

	Ұлттық ойын: «Ханталапай»	*оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.* ***2.«Қанатымызды жаямыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз.* ***3.«Жуынамыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз.* ***4.«Дән тауып алайық».*** *Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз..* ***5.«Ұшуды үйренеміз».*** *Б.қ.: бұрынғыдай.*	*арқылы көрсетесіңдер.* *-Үшбұрышты (балалар көрсетеді), шаршыны, шеңберді көрсету.* ***Енді мұқият қарап шығыңыз және осы фигуралардан не құрастыруға болатынын ойлаңыз. (балалар құрастырады).*** *- Не салдыңыз? (Үйлер). Бізде әдемі үйлер бар.* ***Қорытындылау.*** *- Балалар, сендер бүгін тамаша болдыңдар! Геометриялық фигураларды, дұрыс атадыңдар. Оларды бояп, әдемі үйлер салдыңдар. О, Карлсон менің құлағыма бірдеңе дейді, иә, ол бізді көшеге серуендеуге шақырады, барамыз ба?* ***Ұлттық ойын:***	***затқа қолын тигізіп, биіктікке секіру –*** *аяқтарымен жігерлене итеріліп, биіктікке секіру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты беріп жібер»*** *Қасында тұрған баланың қолына допты ұстату.* **Ұлттық ойын: «Аударыспақ»**	

		Қолды құлаштай созып бір орында секіру. *6.«Біз өсеміз».* *Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде.* ***Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,*** *б.қ. – тынысшығарамыз.* *Негізгі қимылдың түрлері:* *1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді.* *«Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз».* *2.Бөренеден (сәкіден) секіру.* *«Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік».* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»*** *Бірлесіп бірге ұшамыз,* *Бір-бірімізден қалмаймыз.* *Бір сапқа тұрып*	***«Арқан тартыс»***		

		бәріміз Алыс жаққа барамыз. *Онда дәмді дәндер бар,* *Сендерге арнап сақталды.* ***Ұлттық ойын: «Асық ату»***			
Серуенге дайындық	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.*** ***Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 17*** *«Күзгіқұстардыңтірішілігінбақылау»*	***Картотека № 21*** *Ауа-райынбақылау.*	***Картотека № 22*** *Күзгіжапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 23*** *Күндібақылау.*	***Картотека № 24*** *Күзгікөріністібақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Күз серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.***				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.*

	жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну***				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№1. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқымшайдайашылды*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№3 Ояну*** *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылыпбіралайық.*	***№4. Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру.				

	«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.***				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде.***				
	Сумен ойнағың келе ме? *Тәрбиеші: Олай болса біз сендермен зертханаға барамыз, ал біз нағыз зерттеуші боламыз (балалар сиқырлы портал арқылы зертханаға барады, алжапқыш киеді).* *Тәрбиеші: Балалар, сумен тәртіп ережелерін еске түсіріңдерші. (алжапқышты, жеңді көтереміз, бір-бірімізді*	*«Тамшылар мен бұлт» (балалар тамшы қалпақ киеді).* *Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналды. (олар дөңгелек биге қайта салынып, шеңбер*	***«Алғашқы көмек» (әңгіме) Ж.Бұғыбаев*** *– Үйде ата-аналарыңа көмектесетін болыңдар, – деді апай балаларға.* *Апайдың бұл сөзін кішкентай Ұлтай есіне мықтап сақтап қалды.* *Ол үйге келсе, әкесі жұмыстан келген екен.* *– Әке, шай қайнатып берейін бе? – деді Ұлтай.* *– Жоқ, шырағым! Әлі кішкентайсың ғой, – деді әкесі.*	***«Татуласу»*** *Әкел, досым қолыңды* *Татуласқан орынды* *Өкпелесіп не таптық* *Көрсет, кәне соныңды* *Баққа бірге кірейік* *Қол ұстасып жүрейік* *Татулықтың белгісі* *Кел, қосылып күлейік.* ***«Не деу керек?» дид ойын арқылы сабақты аяқтау. Балаларды мадақтау.***	***Қимылды ойын «Өз үйіңді тап»*** *Шарты:Кілемнің үстінде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар кілем үстімен айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады.Білмеген бала ойынан шығады.*

	итермейміз, су шашпаймыз, нұсқауларды мұқият тыңдаңыз). **№1 тәжірибе: «Су – сұйық»** Балаларға екі кесе беріңіз: біреуінде су, екіншісінде бос. Бір стаканнан екіншісіне суды мұқият құюды ұсыныңыз. Педагог:Суға не болады? Балалар: Құйылып жатыр. Тәрбиеші: Ол неге құйыпжатыр? Су сұйықболғандықта нағады. Сонымен су дегеніміз не? (сұйық) **№2 тәжірибе: «Судыңдәміжоқ».** Педагог балаларды сабан алып, суды сынапкөругешақырады.	бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Оларкүнсәулесініңасты ндабуланып, анасы - Бұлтқаоралды.. **Қауіпсіздік ережесі**: «Бауырсақ» Мақсаты: Қарым-қатынас дағдыларын, қиялын дамыту.Сөйлеу мәнерлілігі бойынша жұмыс. Ойын барысы: Балалар шеңберге тұрып, допты бір-біріне домалатады - «Бауырсақ». «Бауырсақ» кез келген адам оған сұрақ қоюы немесе бірнеше сөз айтуы керек. Мысалы: «Сенің атың кім?»,	Әкесі шайқоюға шығып кетті. Ұлтай үндемей үйде қала берді. Бір кезде ол суланған шүберекті алды. Шай ішетін үстелдің үстін сүртті. Кеселерді тазалай бастады. Әкесі үйге кіріп келіп, қызының жұмысын көрді. – Көп жаса, қызым! Үлкен қыз болып қалыпсың ғой өзің, – деп күлімсіреді. **Өрт қауіпсіздігі:** **«Суретші нені араластырды»** **Мақсаты: Балалардың зейінін, ойлауын, есте сақтауын, қиялын, сөйлеуін дамыту.** **Ойынның барысы.** **Педагог өрт қауіпсіздігі ережелерін бұзудың бірнеше мысалын көрсететін сызба немесе плакат**	Не деу керек? Апаң саған базардан, Алма сатып әкелді. Ең үлкенін тәттісін, Саған таңдап әперді. Не деп барып, жеу керек? «Рақмет» деу керек. **Жол ережесі: «Біз жолаушымыз»** **Міндеттері: балалардың бәріміздің жолаушымыз екендігі туралы білімдерін нақтылау; көлікке отырғызу және түсіру ережелерін бекіту.** **Материал: Жол жағдайлары бар суреттер.** **Ойын барысы: Балалар бір-бірден бір суретке түсіреді және оларға қандай сурет салынғанын**	**Дене тәрбиесі** **Кіріспе бөлім.** **Амандасу.** Ойыншық қонжыққа назар аудартады. Алақанды соқ, соқ, Аяқтармен топ-топ. Қос шынтағы бүгілді, Көзге ұйқы тығылды. Қонжық, қонжық, шаршама, Бізбен бірге ойна да! Қонжықты ешкім естімейтіндей етіп жүруге үйретуді ұсынады – аяқтың ұшымен,аяқтың ұшына көтерілу, өкшеге түсу, қолды белге қою. Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары. Лентамен **Б. қ.: «Оң-сол»** **1.** Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға

	Тәрбиеші: Балаларайтыңдаршысудыңдәмі бар ма? Дәміқандай (Балалардыңжауаптары). Дұрыс, таза судыңдәміжоқ. Бірақ адам қаттышөлдегенде суды рахаттанаішеді де, ризалығынбілдіруүшін: «Не дегендәмді су!» дейді.	*«Бауырсақ, мен сенің қандай ертегі екеніңді білемін», «Бауырсақ, сенімен дос болайық», «Маған қонаққа кел, Бауырсақ!».Айтылған фразадан кейін бала «Бауырсақты» басқа ойыншыға береді.* *Әр балаға жануардың рөлін ұсынуға болады, оның атынан ол Бауырсақ жүгінуі керек.*	***көрсетеді. Педагог бұзушылықтардың санын атайды және балаларды атауға және көрсетуге шақырады. Ең көп бұзушылықтарды дұрыс атаған адам жеңеді.*** ***Суреттерде: өрт сөндіруші, аспаз, дәрігер, полицей және әрқайсысы өз кәсібімен айналыспаған. Бала суретшінің не араластырғанын айтуы керек.***	***айтады, берілген жағдайда қалай әрекет ету керектігін түсіндіреді.***	*қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** **2.** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. / 5рет қайталау/* ***Б.қ.: «Айқастыру»*** **3.** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** **4.** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айтур,*

					атқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/ *Б.қ.:* ***«Серіппе»*** **5.** *Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 сек/ Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/. Маршпен жүру* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Шар» -ерніңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (3 - 4 рет). Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***І.Ойын: «Орынды тап!».*** *Тоқтап және тапсырманы орындап (сәкіге шығу) шашыла жүгіру.* ***2.Жоғарыда тұрған затқа қолын тигізіп, биіктікке секіру –*** *аяқтарымен жігерлене*

					итеріліп, биіктікке секіру. ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты беріп жібер»*** *Қасында тұрған баланың қолына допты ұстату.*
Балалармен жеке жұмыс	***«Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын түсінеді.*	***«Аңдарды қоректендір»*** ***Мақсаты:*** *Әр аңға өз қоректенетін затын тауып беру.*	***Дид ойын: «Затты сипаттау»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттауды өз ойын айтуды біледі*	***Дид ойын: «Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** *Мақсаты: Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы түсінеі. Суреттен топтай аады.*
Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.***				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

		ұстау және жинау			
Серуен	***Картотека № 17*** *«Күзгі құстардың тіршілігін бақылау»*	***Картотека № 21*** *Ауа-райын бақылау.*	***Картотека № 22*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 23*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 24*** *Күзгі көріністі бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту.				
Серуеннен оралу	Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеуБалаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық				
Кешкі ас	***Балаларды үстел үстінде дұрыс отыруға , ас ішкен кезде сөйлемеуге үйрету.Ас ішіп болған соң ас қайтаруға үйрету.***				
Балалардың дербес іс-әрекеті.	***Еркін ойын***	***Қимылды ойын***	***Конструктордан үлкен бөлшек құрастыру***	***«Ақ қоян»ойыны***	***«Кім жылдам»ойыны***
Балалардың үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Бүгін балалар серуен кезінде жолдан өту ережесін қарапайым түрде үйренді. *«Машина жүрген жерден өтпеу керек» дегенді*	*Бүгін балалар ыдыстармен ойнады, бірақ қауіпті заттарға жолатылмады.* *Қауіпсіздікке назар аударуға үйренді.* *Үйде балаға тек пластик немесе ағаш ыдыс беріп, «әйнек пен*	*Бүгін балалар «ыстық – суық» ұғымын білді.* *Қолына жылы және салқын суды тигізіп көрді.* *Үйде балаға «ыстыққа қол тигізбеу керек» екенін қарапайым ойын*	*Бүгін балалар электр шамын көрді, бірақ ұстамау керегін үйренді.* *«Қауіпті затқа жақындамау» түсінігін меңгере бастады.* *Үйде балаға*	*Бүгін балалар жұмсақ ойыншықтарды құшақтап ойнады.* *Жылы қарым-қатынас пен қамқорлыққа үйренді.* *Үйде балаға қатты емес, жұмсақ ойыншықтар беріп,*

	түсінді. *Үйде серуен кезінде баланы қолынан ұстап, жолдан қалай өту керегін көрсетсеңіз тиімді.*	*темір қауіпті» екенін айту маңызды.*	*арқылы түсіндіру пайдалы.*	*«розетканы ұстауға болмайды» деп нақты айту қажет.*	*«қатты затпен ойнауға болмайды» деп түсіндірсеңіз пайдалы.*